

شرح حال شیخ احمد احسائی اع - قسمت ششم: کتب و رسائل

بیش از صد اثر از مرحوم شیخ احمد احسائی اع موجود بوده و بسیاری از آثار ایشان نیز نابود شده یا در دسترس نیست. از این بین مجموعه ای 9 جلدی از رساله های ایشان با نام جوامع الکلم در مطبعة الغدير بصره و مجموعه ای 22 جلدی با نام تراث الشيخ الاوحد در لبنان به چاپ رسیده که مشترکات هر دو دوره در [کتابخانه و بسایت](#) در دسترس میباشد.

در ادامه به ذکر کتب و رسالات مرحوم شیخ احمد احسائی میپردازیم، که توسط مرحوم حاج ابوالقاسم خان ابراهیمی ره، در کتاب الفهرست جمع آوری شده است.

فهرست زیر در نه فصل تحت عناوین زیر دسته بندی شده است:

[فصل اول : در بیان کتب و رسائل حکمیه الهیه و فضائل](#)

[فصل دوم : در بیان کتب و رسائل اعتقادات و رد ایرادات](#)

[فصل سوم : در بیان کتب و رسائل سیر و سلوک](#)

[فصل چهارم : در بیان کتب و رسائل اصول فقه](#)

[فصل پنجم : در بیان کتب و رسائل فقهیه](#)

[فصل ششم : در بیان کتب و رسائل تفسیر](#)

[فصل هفتم : در بیان کتب و رسائل فلسفه و حکمت عملی](#)

[فصل هشتم : در بیان کتب و رسائل ادبیه](#)

[فصل نهم : در بیان کتب و رسائل متفرقه](#)

فصل اول – در ذکر کتب و رسائل حکمیه الهیه و فضائل

(۱) رساله – جواب سید ابوالحسن جیلانی مشتمل بر پنج سؤال :

۱ – سؤال از حقیقت عقل و روح و نفس و مسمیات آنها و فرق مابین آنها

۲ – سؤال از کیفیت تمایز در عالم ارواح

۳ – آیا نفوس موجودند قبل از ایجاد بدن و خود را ادراک مینمایند یا نه

۴ – سؤال از معنی حدیثی که وارد شده : ان العقل وسط الكل

۵ – سؤال از معنی حدیثی که میفرماید : ليس للنفس الناطقة انبعاث ، و حدیث دیگر که میفرماید : مقرها العلوم الحقيقية الدينية ، و جمع بین دو حدیث

(2) رساله – در جواب سید ابوالحسن جیلانی اسم سائل در متن کتاب نیست .

از اینکه اگر ایمان و کفر در لوح محفوظ ثبت است پس چرا باید کافر را تکلیف کنند با اینکه معلوم است که ایمان نمیآورد و مطالبی که متعلق باین مسئله است.

(۳) رساله – جواب سید ابوالقاسم لاهیجانی مشتمل بر سه مسئله :

۱ – سؤال از معنی اوعیه ثلثة : سرمد و دهر و زمان ، و لوح محفوظ و لوح محو و اثبات

۲ – سؤال از مسئله بدا و حقیقت اجل محتوم و غیر محتوم

۳ – سؤال از سر چهار بودن ارکان عرش و اینکه این چهار رکن کیانند و چگونه میشود که در روز

قیامت هشت نفر حامل داشته باشد

(۴) رساله اعتباریه

در تحقیق امور اعتباریه که در السنه و افواه علما و حکما جاری میشود و تحقیق اینکه اسماء و صفات الهی از امور اعتباری نیست بلکه اموری هستند متأصله و در این رساله اقوال بعض علما را بعد از لفظ (قال) ذکر فرموده‌اند و رد بر آنها را در ذیل لفظ (اقول) بیان فرموده‌اند

(۵) رساله بحرانیه

در جواب سید حسین بن سید عبدالقاهر بحرانی که مشتمل بر سؤالاتی چند است از بیان کلام ملا محسن در معنی فناء عبد که مراد فناء ذات است یا فناء جهت بشریت و توجه تام چیست که شرط فناست و موضوعاتی که متعلق باین مطلب است.

(۶) رساله جعفریه

جواب آقا میرزا جعفر نواب مشتمل بر هشت سؤال :

۱ - سؤال از حقیقت مکاشفه

۲ - سؤال از حقیقت صلوٰه و علت تشریع آن و استفسار از اینکه چرا باید خیر موضوع باشد

۳ - استفسار از حدیث : سبقت رحمتی غضبی

۴ - سؤال از تفسیر آیه : ان الله لا یغفر ان یشرك به و یغفر ما دون ذلك ، که وجه اختصاص شرك چیست و چرا باید سایر معاصی آمرزیده شود و شرك چنین نباشد

۵ - استفسار از معنی : اللهم صل علی محمد و آله کما صلیت علی ابرهیم و آل ابرهیم

۶ - در میانه مخلوقات چرا انسان باید مخصوص بارسال رسل و انزال کتب باشد

۷ - معنی اینکه فرموده‌اند نبی آخرالزمان صاحب ناقه حمراء است چیست و حقیقت ناقه و حمرتش کدام است

۸ - استفسار از معنی تقوی و اینکه چرا باید اعمال بدون آن قبول نشود

(7) رساله حسنیه

در جواب آقا سید حسن خراسانی مشتمل بر سؤالاتی چند از تحقیق علم ازلی و کیفیت آن و استفسار از علوم حادثه و معنی آنها و کیفیت علم باری جل شانہ باشیاء و فرق میانه علم ذاتی و حادث

(۸) رساله خطابیّه

جواب بعض عارفین مشتمل بر سه سؤال :

۱ - گوینده : ایاک نعبد و ایاک نستعین ، که را قصد میکند آیا قصد ذات میکند یا چیز دیگر و نماز غافل چگونه صحیح است و حال آنکه شعور و قصدي ندارد

۲ - استفسار از حدیث : ان الله تجلي لعباده في كلامه ، و سؤال از شرح معنی حدیث معروف : ان الصادق علیه السلام کان یصلي في بعض الايام فخر مغشيا عليه ، الي آخر

(۹) رساله رشیدیه

در جواب سؤالات آخوند ملا رشید در فهرست سید (ملا محمد ملقب برشید) ثبت شده .

مشتمل بر سه سؤال :

۱ - سؤال از اینکه ائمه اطهار (ع) از وجود مقیدند یا وجود مطلق و معنی حدیث شریف : ان روح القدس في جنان الصاقورة ذاق من حدائقنا الباكورة

۲ - سؤال از اینکه حقیقت محمدیه صلوات الله علی صاحبها چگونه نفس مشیت است و اسامی وجود حق مثل ذات بحت و مجهول النعت و عین کافور و ذات سازج چگونه بر آن حقیقت اطلاق میشود

۳ - سؤال از اینکه ائمه اطهار علیهم السلام چگونه مقامات الله و ذات ظاهره بصفاتند

(۱۰) رساله - جواب شیخ رمضان بن ابرهیم مشتمل بر پنج سؤال :

۱ - سؤال از پاره اشکالات در فرمایش شیخ مرحوم اعلی الله مقامه در کتاب فوائد در فائده دوازدهم : قلنا هو سبحانه يعلم ما يكون و ما يشاء ان یغیر الي ما شاء فكل طور یمكن ان یكون الممكن علیه فهو یعلم ، الي آخر

۲ - سؤال از وجه جمع بین فرمایش حضرت صادق علیه السلام : فلما احدث الاشياء و كان المعلوم وقع العلم منه علي المعلوم ، با عبارت صدر حدیث : العلم ذاته و لا معلوم

۳ - سؤال از معنی علم حادث و قدیم و بعض مسائل متعلقه بآن

۴ - سؤال از پاره اعتقادات خود در باب توجه و صفات فعلیه و ذاتیه که آن اعتقادات صحیح است یا نه

۵ - استفسار از راه اختلاف اشياء که چگونه بعضی شقی شدند و بعضی سعید و وجه باقی اختلافات

(۱۱) رساله سراجیه

جواب ملا مصطفی شیروانی مشتمل بر چهار سؤال :

۱ - سؤال از کیفیت نار غیبی در شعله مرئی و این که آیا دهن محل مشیت نار است یا نه و استفسار از

اینکه استضاءه مفعول نار است یا مفعول فعل نار و شعله مرئیه آیا ظهور نار است یا ظهور فعل نار و از مطالبی که متعلق باینهاست

۲ - در اینکه عقل اول و وجود محمد صلی الله علیه و آله آیا این دو اثر مشیتند یا مفعول آن

۳ - سؤال از اینکه اماکن و وجود و وجود محمد (ص) بمنزله دهند یا بمنزله دخان یا بمنزله استضاءه

۴ - سؤال از مطابقه ممثل با ممثل له

(۱۲) رساله - شرح حدیث رأس الجالوت

که از حضرت رضا علیه السلام سؤال کرده : ما الکفر و ما الایمان و ما الکفران و ما الشیطانان ، الخ که بخواهش بعضی مرقوم فرموده‌اند

(۱۳) رساله - شرح حدیث من عرف نفسه فقد عرف ربه

در جواب شیخ محمد مهدی استرآبادی

(۱۴) رساله - شرح حدیث حدوث اسماء

که اول آن این است : ان الله تعالی خلق اسما بالحروف غیر متصوت و باللفظ غیر منطق ، الخ که در جواب شیخ علی بن شیخ صالح بن شیخ یوسف مرقوم فرموده‌اند در جوامع الکلم دو سؤال دیگر هم ضمیمه این رساله چاپ شده که اشتباه است و آنها از رساله ملا کاظم سمنانی است .

(۱۵) رساله - شرح حدیث : لولاك لما خلقت الافلاك ،

در جواب سید مال الله بن سید محمد خطی

(۱۶) رساله شرح الزيارة

در شرح زیارت جامعه کبیره در چهار جلد که در آن جمع بین ظاهر و باطن و شریعت و حقیقت فرموده‌اند و مشتمل است بر فضایل عالیّه ائمه اطهار صلوات الله علیهم و اسرار کاینات و بیان حقیقت موجودات و در حقیقت کتابی مثل آن در اسلام تصنیف نشده است و آن را بخواهش سید حسین بن سید محمد قاسم اشکوری گیلانی مرقوم فرموده‌اند

(۱۷) رساله - در شرح زیارت وداع که در آخر زیارت جامعه کبیره است

(۱۸) رساله - در شرح عبارت شیخ علی بن عبدالله بن فارس

در جواب سؤالی که شخصی از شیخ محمد بن عبدالله بن فیروز کرده و شیخ مرحوم آن عبارات را شرح فرموده‌اند و اصل سؤال از عقل و آنچه مقابل اوست بوده و در ضمن شرح حروف بیست و هشت گانه را فرموده‌اند بطوری که با مراتب تکوین مطابقت نماید و خود شیخ محمد مذکور هم اشعاری در جواب آن

سائل گفته که آن اشعار را هم در آخر رساله شرح فرموده‌اند

(۱۹) رساله - در شرح عبارات مشکله شیخ علی بن عبدالله بن فارس در علم حروف

(۲۰) رساله شرح فوائد در حکمت

که سابقا مرقوم فرموده و بخواهش آخوند ملا مشهد بعدا شرح فرموده‌اند

(۲۱) رساله - در شرح فایده اول از هفت فائده که بر رساله فوائد ملحق فرموده‌اند در اشاره بکیفیت
تکون موجودات

(۲۲) رساله - شرح مشاعر ملاصدرا

که در اصول حقایق ایمان و قواعد حکمت و عرفان نوشته و بخواهش آخوند ملا مشهد شرح فرموده‌اند
و در آن بطریقه اهل بیت علیهم السلام در معرفت حقایق اشیاء و ذوات موجودات جاری شده‌اند و در
این کتاب قول : بسیط الحقیقه ببساطه کل الاشیاء ، را مشروحا ابطال فرموده‌اند

(۲۳) رساله - شرح رساله علمیه ملا محسن فیض در حقیقت علم خداوند

که بخواهش میرزا باقر نواب مرقوم فرموده‌اند

(۲۴) رساله - جواب شیخ عبدالله بن مبارک قطیفی

در معنی قدر در افعال عباد و بیان اشاره بمنزله بین منزلتین و بیان سبب

(ملحق) رساله - در جواب آخوند ملا علی

از مسائلی حکمیه درباره قیامت و عود و فناء دنیا

(۲۵) فائده مختصره در کیفیت تعلق علم خداوند بمعلومات و فائده عجیبی است

(۲۶) فائده - در بیان وجودات ثلثه وجود حق و وجود مطلق و وجود مقید

(۲۷) فائده - در حروف نورانی و ظلمانی و موازین حروف

(۲۸) فوائد ثمانیه

در استدلال از کتاب عزیز و از عالم کبیر بطریق کشف و تأویل بر پاره از مسائل که عارفین را ضرور
است در طریق کشف و تأویل مستفاد از نفس و قرآن مشتمل بر هشت فائده بشرح زیر :

۱ - در وجود خیر

۲ - در مراتب نعیم

۳ - در حالات مقربین و عصمت انبیاء

۴ - در ذات و صفت الوهیت خداوند

۵ - در اینکه کارهای خوب و بد صور ثواب و عقابند

۶ - در موازین قسط در روز قیامت

۷ - در اینکه پیغمبران جن از آنها هستند یا نه

۸ - در علم خداوند

(۲۹) فوائد - که بعد از مراجعت از اصفهان به یزد مرقوم فرموده‌اند

مشمول است بر دوازده فائده بشرح زیر :

۱ - در ذکر تفصیل ادله ثلثه

۲ - در بیان معرفت وجود

۳ - در بیان وجود مطلق

۴ - در تقسیم فعل

۵ - در تتمه ملحقات

۶ - در وجود مقید

۷ - در خلقت اشیاء در شش روز

۸ - در اینکه هیچ چیز از وقت خودش تجاوز نمیکند

۹ - در اینکه هیچ چیز ماوراء مبدء خود را ترك نمیکند

۱۰ - در اینکه خداوند خالق وجود خارجی و ذهنی هر دو هست

۱۱ - در بیان صدور افعال از انسان

۱۲ - در بیان ثبوت اختیار

(۳۰) فوائد سبع

که به دوازده فائده سابق ملحق فرموده‌اند بشرح زیر :

۱۳ - در اشاره به بیان کیفیت تگون موجودات قسمتی از فائده ۱۳ بخط شیخ موجود است و بقیه نیست

۱۴ - در قول حکما بر اینکه وجودات متکثره همه از يك طینتند

۱۵ - در احداث مشیت و امکان

۱۶ - در قول حکما که فعل خداوند بدون مرجح بمفعول تعلق نمیگیرد

۱۷ - در سر تکلیف

۱۸ - در انطباق صنع خداوند با دواعی عقول سلیمه

۱۹ - در اشاره به بیان سر تنعم و ثواب و تألم و عقاب

(۳۱) رساله قطیفیه

در جواب شیخ احمد بن شیخ صالح قطیفی مشتمل بر ده سؤال :

۱ - ائمه اطهار علیهم السلام چگونه اول ما خلق اللهند و چگونه علت موجوداتند و معنی علیت و مراد از وحدت نور ایشان چیست

۲ - حقیقت جسمی که محل ثواب و عقاب است چیست و بدأش از کجا و عودش بچه عالم است

۳ - برهان بر اینکه خدای تعالی فاعل مختار است چیست و معنی مختار در این مقام چیست

۴ - فاعل مختار چگونه میشود که خلقی کند که محض مصلحت غیر باشد و منفعتی عاید او نشود

۵ - حدوث عالم ذاتی است یا زمانی

۶ - اگر از واحد کثرت صادر نمیشود مبدء این کثرات چیست

۷ - مبدء شرور و حقیقت شیاطین و ملئکه را بیان فرمائید

۸ - سؤال از حقیقت عالم ذر و کیفیت تکلیف آن عالم و فائده در تکلیف در این عالم بعد از معلوم شدن کفر و ایمان هر کس در آن عالم

۹ - در آخرت آیا تکلیفی هست یا نه

۱۰ - خداوند میفرماید : و لهم فیها ما یشتهون ، اگر خلق همه خواهش مقام نبوت بکنند بهمه میدهد یا نه

(۳۲) رساله - جواب ملا کاظم سمنانی از مطالب زیر :

۱ - چرا آل محمد (ع) را ثقل اصغر نامیده‌اند و کتاب را ثقل اکبر

۲ - سؤال از فقرات حدیث کمیل در حقیقت

۳ - سؤال از فرق بین قلب و صدر و نفس و فرق بین علم و خیال و وهم و فکر و تمیز بین ادراکات و مدرکات آنها

(۳۳) رساله - جواب ملا کاظم بن علی نقی سمنانی از مطالب زیر :

۱ - از تحقیق اینکه بازاء امداد هر يك از مخلوقات اسمي از اسماء الله مخصوص باوست و حال آنکه اسماء الله بیش از بیست و هشت نیست

۲ - سؤال از برزخ بین دو شیء

۳ - سؤال از مراتب بیست و هشت‌گانه با اسماء خاصه مخصوصه آنها

۴ - سؤال از کیفیت معراج جسمانی

۵ - سؤال از اینکه عالم مثال و عالم نفوس یکی هستند یا دو تا

۱(ر) ۳۳ (ملحق) رساله - جواب ملا کاظم بن علی نقی سمنانی از دو مسأله :

۱ - تأویل فقرات حدیث قدر مروي از امیرالمؤمنین (ع) یعنی حقیقت ربانیه و قدرت صمدانیه و عظمت نورانیه و عزت وحدانیه چیست

۲ - مراد از استشهاد شما به تأویل آیه شریفه و الله جعل لكم من بیوتکم سکنا الآیه چیست

(۳۴) رساله - جواب شیخ محمد بن عبدالعلی در جوامع الکلم نام سائل شیخ عبدالعلی است ولی در فهرست سید اعلی الله مقامه محمد بن عبدالعلی است .

بن عبدالجبار قطیفی

که از مطالب زیر سؤال کرده :

۱ - تأویل آیه شریفه : مثل الذین ینفقون اموالهم فی سبیل الله ، الخ

۲ - از معنی حدیثی که وارد شده است که حضرت صادق علیه السلام با بعضی اصحاب خود گذشتند بر شطی پس موجی خارج شد و با حضرت معانقه کرد

۳ - از معنی حدیث شریف : لم سمیت الزهراء زهراء علیها السلام ، الخ

۴ - جنت مؤمن چنانکه وعده فرموده‌اند بقدر عرض آسمانها و زمین است در چنین جنتی چه خواهد نمود

۵ - سؤال از تأویل و باطن اینکه نهی از مخالطه اکراد میفرمایند بجهت اینکه ایشان طائفه از جن هستند

۶ - سؤال از معنی و سند حدیث : ان الله خلق عشرين عالما انتم آخرهم

۷ - سؤال از کیفیت نزول جبرئیل بر پیغمبر صلی الله علیه و آله

۸ - سؤال از دلیل عقلی بر وجود نبی و ولی علیهما السلام

۹ - سؤال از اینکه چگونه از امام مثل عبدالله بوجود میآید که درباره او میفرماید : ابني عبدالله يحب ان لايعبد الله

۱۰ - سؤال از معنی فرمایش حضرت صادق علیه السلام : اني سألت الله ان يجعل هذا الامر اي الخلافة في هذا و هو اسمعيل فابي الله ذلك

(۳۵) رساله - جواب ملا محمد رشتي

مشمتمل بر سؤالاتی چند در اینکه مراد از امکان چیست و اباحتی که در این مقام وارد آورده و جواب هر يك را خواسته

(۳۶) رساله - جواب ملا محمد دامغانی

از معنی بسیط الحقيقة کل الاشياء و بیان حق این مسئله

(۳۷) رساله - جواب سید محمد بکاء مشتمل بر شش سؤال :

۱ - سؤال از تفسیر سوره توحید

۲ - سؤال از تفسیر آیه نور و بواطن آن

۳ - استفسار از حقیقت فرق بین نبوت و ولایت مطلقه

۴ - مراد از اینکه ولایت باطن نبوت است چیست

۵ - سؤال از معنی حدیث شریف در توحید : داخل في الاشياء لا كدخول شيء في شيء ، الخ

۶ - شرح معنی : یا نعیمی و یا دنیای و آخرتی ، در مناجات حضرت سجاد علیه السلام

۷ - طریقه ریاضت و تحصیل سعادت چیست سؤال هفتم در جوامع الکلم نیست و در نسخه اصل هست .

(۳۸) رساله - جواب سید محمد بن سید عبدالنبی

در شرح حدیث امیرالمؤمنین علیه السلام در خلقت ذره‌هائی که در نور آفتاب دیده میشوند

(ر) ۳۸ (ملحق) رساله - در جواب سید محمدباقر موسوی رشتی

در شرح دو عبارت از خواجه نصیرالدین طوسی و شریف جرجانی

(۳۹) رساله - جواب شیخ محمدمسعود بن شیخ سعود از مطالب زیر :

۱ - از مسئله علم خداوند باشیاء در وقت ایجاد و بعد از ایجاد

۲ - از معنی فرمایش پیغمبر (ص) : انا و الساعة کهاتین و اشار بالسبابة و الوسطی

۳ - از کیفیت فناء معلومات با وجود علت

۴ - از معنی حدیث : خمرت طینه آدم بیدی اربعین صباحا

۵ - سؤال از کیفیت خروج نفس از بدن دنیوی

۶ - برزخی که نفس پس از مردن آنجا میرود همان برزخ است که از آنجا آمده یا نه

۷ - نفوس ناقصه فاسد میشوند یا باقی میمانند

۸ - معنی ربوبیت اذلامربوب و الوهیت اذلامألوه چیست

۹ - سؤال از معنی فرمایش پیغمبر (ص) ان الزمان (کذا) کهیئة يوم خلق الله السموات و الارض

(۴۰) رساله - جواب میرزا محمدعلی خان خلف محمدنبی خان

که از مراتب توحید و مشیت و علت وجود و بعض متعلقات آنها سؤال کرده

(ر) ۴۰ (ملحق) رساله در جواب ملا محمدمهدي بن ملا شفیع استرآبادي از ۱۶ مسأله حکمیہ درباره توحید و وجود و ماهیت و امکان و عدم و نسخ و بداء و بعض صفات خداوند و بعض اشکالاتی که بر کلام ابن سینا و معلم ثانی و ابن کمونه و غیر آنها وارد است

(۴۱) رساله - جواب شاهزاده محمود میرزا که از مطالب زیر سؤال کرده :

۱ - از سر عصمت انبیاء و اوصیاء علیهم السلام قولاً و عملاً و علماً

۲ - از معنی ولایت و معنی آیه کریمه : انا عرضنا الامانة ، الخ

۳ - از معنی حدیث نبوی (ص) که بسواده فرمودند : حاشا ان یکون عن عمد هي ، که مراد سهو است یا چیز دیگر

۴ - از معنی حدیث : لا جبر و لا تفویض بل امر بین الامرین

۵ - اگر علم رسول خدا بواسطه ملئکه میرسید لازم میآید که ملئکه اشرف باشند

۶ - صفات واجب عین ذات هستند یا نه و از کیفیت علم خداوند و اراده او بکفر و ایمان و حال آنکه لایرضی لعباده الکفر

۷ - حدوث عالم با دوام فیض چطور جمع میشود

۸ - خطبه بیان و خطبه طتنجیه را حضرت امیر (ع) فرموده‌اند یا نه

۹ - وجه نسبت تردد و بدا بخداوند عالم چیست

۱۰ - شرط استجاب دعا چیست

۱۱ - امام در حال تناول سم عالم بسم بودند یا نه

(۴۲) رساله - جواب شاهزاده محمود میرزا که از مطالب زیر سؤال کرده :

۱ - بیان فرمایش حضرت سجاد علیه السلام : فہی بمشیتک دون قولک مؤتمرة

۲ - بیان معنی : ان الله خلق آدم علي صورته

۳ - بیان معنی حدیث کمیل در حقیقت معرفت

۴ - بیان حقیقت عالم برزخ و مثال و حشر و بعث و قیامت و ثواب و عقاب

۵ - فرق بین کلام و کتاب چیست و معنی اینکه خداوند عالم متکلم است چیست

۶ - معنی حدیث فرجه مروی از حضرت صادق (ع) در توحید را بیان فرمائید

۷ - چرا شجاع با اینکه کمالی است در اسماء خدا وارد نشده

(۴۳) رساله - جواب شیخ یعقوب بن حاجی قاسم شیروانی مشتمل بر سؤالاتی چند از تحقیق ماده و صورت مولود شرعی و کیفیت ذاهب و جایی آن که آیا ذاهب عین جایی است یا غیر آن و اشکالاتی که در این مقام از فرمایشات شیخ و اقوال سایر حکما که مغایر با فرمایش ایشان است برای او حاصل شده

(۴۴) رساله - جواب یکی از علما (ملحق) در صفحه ۹۸ جوامع الکلم در رساله عصمت و رجعت اسم سائل فوق را ملا مهدی ذکر فرموده‌اند .

در جمع بین حدیث : ان موسی علیه السلام اخرج عظام یوسف علیه السلام ، و اینکه میفرمایند : لاتمکث جثة نبی و لا وصی اکثر من اربعین یوما ، و فرمایش خود شیخ که فرموده‌اند ائمه در قبرند و لکن مردم ایشان را نمی‌بینند

(٤٥) رساله - در جواب بعض اهل اصفهان مشتمل بر هفت سؤال :

١ - سؤال از معنی حدیث : الشمس جزء من سبعین جزءا من نور الكرسي

٢ - سؤال از معنی حدیث : ان العرش خلقه الله تبارك و تعالي من انوار اربعة

٣ - سؤال از بیان حدیثی راجع بطینت علیین و طینت سچین

٤ و ٥ و ٦ - سؤال از معانی فرمایش امیرالمؤمنین علیه السلام : فقبض بيمينه قبضة ، الخ

٧ - سؤال از حدیث : خمرت طينة آدم بيدي اربعين صباحا

(٤٦) رساله - در جواب بعض از سادات مشتمل بر هشت سؤال از مسائل زیر :

١ - از تفسیر آیه : انا لله و انا اليه راجعون ، و آیه : الا الي الله تصير الامور

٢ - از وجه صحت : بسيط الحقيقة كل الاشياء

٣ - از معنی حدیث نبوی (ص) : اللهم ارنا الاشياء كما هي

٤ - از معنی رؤیت حق و معنی حدیث : مارأيت شيئا الا و رأيت الله قبله

٥ - از معنی حدیث : شر الثلاثة ولد الزنا

٦ - از کیفیت کندي فلک در زمان سلطان عادل و سرعت آن در زمان پادشاه جابر که حقیقت آن چیست

٧ - از اینکه عذاب اهل نار ابدی است یا منقطع

٨ - در جنت دانی تمنای رتبه عالی میکند یا نه و بر فرض تمنا خواهد رسید یا نه

(٤٧) رساله - جواب بعض سادات

در معنی حدیثی که شیطان در خواب بصورت انبیاء و اولیا درنمیآید

١(ر) ٤٧ رساله - در جواب بعض سادات اجلاء از اینکه علم ممکن و ممتنع و واجب برای انسان کدام است و علم ممکن از چه راهی کسب میشود و اگر راههای مختلفی هست کدام يك بهتر و آسانتر است

٢(ر) ٤٧ رساله - در جواب بعض سادات اجلاء از دو مسأله :

١ - خداوند که خلق را خلق کرد در مکانی غیر از مکان خلق بود یا با ایشان بود و این صورتهای مستلزم تحدید یا تجویف است

۲ - اگر قائل به وحدت وجود شویم هر يك از اقوال عرفا و صوفیه از جهتي نقص دارد پس چه طريقي درست است و مثل اعلي براي آن كه نقص نداشته باشد کدام است

(۴۸) رساله - در تفسير بعض مشكلات بر اينكه اميرالمؤمنين عليه السلام را بشكل رابع تشبيه نموده‌اند و مسائل ديگري از اين قبيل (ملحق) به توضيح ذيل رساله (۱۰۱) در جواب آخوند ملا حسين بافقي رجوع شود .

(ر) ۴۸ (ملحق) رساله - در جواب سائلي از اينكه آيا از واحد بيش از واحد صادر ميشود يا نه ، اين رساله در ضمن مجموعه‌اي در ميان كتب شيخ مرحوم (اع) استنساخ شده و باحتمال قوي از آن بزرگوار است لکن در مقدمه و آخر كتاب اسمي ذکر نشده

۲(ر) ۴۸ (ملحق) رساله در جواب سائلي از سه سؤال :

۱ - كيفيت صدور موجودات از مبدأ اول چيست

۲ - كيفيت علم خداوند تعالي به جزئيات چيست

۳ - كيفيت معراج و حق قول در آن را بيان فرمائيد

۳(ر) ۴۸ (ملحق) رساله مختصره در جواب سائلي از چهار مسأله

۴(ر) ۴۸ (ملحق) رساله در جواب سائلي از اين مسائل :

۱ - مكمل تكويني بايد مكمل تشريعي هم باشد حال آنكه حضرت فاطمه (ع) مكمل در تكوين هستند و مكمل در تشريع نبودند

۲ - سؤالي درباره فرمايش ايشان در شرح فوائد { و النفس الرحماني الاولی } الخ

۳ - امكان كلي كه مواد اشياء است همان امكان راجح است كه مكان مشيت است يا غير از آن است

۴ - ائمه چرا منحصر در دوازده و معصومين (ظ) چرا منحصر در چهارده‌اند

ه (ر) ۴۸ (ملحق) رساله مختصره در شرح عبارتي از ايشان در اينكه خداوند خلق خود را بر مقتضاي حكمت خلق مي‌فرمايد

فصل دوم - در ذكر كتب عقايد و رد ايرادات

(۴۹) مراسله - در جواب ميرزا احمد در خصوص شبهه آكل و مأكول

۱(ر) ۴۹ (ملحق) رساله - در جواب آقا جعفر قراگوزلوي همداني که اعتقادات خودش را ذکر کرده و درخواست نموده که آنچه موافق حق است مقرر فرمایند و آنچه منافات دارد وجه عدم صحتش را بیان فرمایند

(۵۰) رساله حيوۃ النفس

در اصول دين مشتمل بر مقدمه و پنج باب و خاتمه :

باب اول - در توحيد و متعلقات آن

باب دوم - در عدل و متعلقات آن از ثواب و عقاب و اختيار و بطلان جبر و تفويض

باب سوم - در نبوت و متعلقات آن

باب چهارم - در امامت و براهين امامت ائمه اثني عشر صلوات الله عليهم

باب پنجم - در اثبات معاد جسماني و كيفيت قيامت

خاتمه - در لزوم اعتقاد برجعت و ظهور و اينکه آجال و ارزاق و اسعار بدست خداوند است

۱(ر) ۵۰ (ملحق) رساله مختصره در اصول دين

(۵۱) رساله خاقانيه

در جواب خاقان مغفور فتحعلي شاه مشتمل بر پنج سؤال :

۱ - سؤال از كيفيت موت و مفارقت روح و نزول در جنت مثالي که آیا با بدن مثالي است يا جسم دنيوي

۲ - تنعم جنت مثل تنعم دنياست يا طور ديگر است

۳ - استفسار از كيفيت نكاح اهل جنت

۴ - استفسار از احوال مختلفه که بر انسان وارد ميشود از قبيل حزن و سرور و اقبال بر طاعات و معاصي و حال آنکه سبب ظاهري ندارد

۵ - اهل جنت بيش از چهار زن عقدي ميتوانند تزويج نمود يا نه

(۵۲) رساله سلطانيه

در جواب خاقان مغفور فتحعلي شاه از دو مسئله زير :

۱ - سؤال از تفاضل ميانه ائمه اطهار (ع) و تعيين فاضل و مفضل ايشان

۲ - سؤال از مراتب نبوت و ولایت و آنچه متعلق باینهاست

(۵۳) رساله شرح عرشیه ملاصدرا

که در معاد نوشته و آن را بر حسب خواهش آخوند ملا مشهد بن ملا حسینعلی شبستری شرح فرموده‌اند و آن سه جلد است مشتمل بر لباب معرفت الهیه و معرفت حقایق اشیاء

(۵۴) رساله - جواب سید شریف که از وجه عصمت معصومین علیهم السلام سؤال کرده

(۵۵) رساله - جواب شیخ عبدالحسین بن شیخ یوسف بحرانی مشتمل بر سؤالاتی چند از شرح اقسام کفر و حقیقت ایمان و کفر و از اینکه اصل ایمان چیست که بی آن دخول جنت محال است و اصل کفر چیست که اسباب دخول نار است و امثال اینها

(۵۶) رساله - جواب حاج عبدالوهاب قزوینی که از اعتراض یکی از علما جواب خواسته بود از کیفیت معاد جسمانی و معنی جسد و جسدین و جسم و جسمین

۱(ر) ۵۶ (ملحق) مراسله شیخ (اع) به آخوند ملا علی رشتی در توضیح بحثی که بین او و دیگری درباره صوفیه بوده و وضع علما نسبت بآن جماعت

(۵۷) عصمت و رجعت

در جواب شاهزاده محمدعلی میرزا دولتشاه در اثبات عصمت انبیا و اثبات رجعت و حقیقت آن و ذکر علامات ظهور

(۵۸) فائده - در کیفیت تنعم دائمی اهل جنت و تألم دائمی اهل نار

(۵۹) فائده - در خصوص تولد و ظهور حضرت قائم عجل الله فرجه

که بخواهدش شیخ موسی بن محمد صائغ بر رمز مرقوم فرموده‌اند

(۶۰) قدریه

که بخواهدش شیخ عبدالله بن دندان در مسئله قدر در افعال عباد در شرح کلمات سید شریف در این مسئله مرقوم فرموده‌اند

(۶۱) رساله - جواب آخوند ملا محمدحسین در جوامع الکلم سهوا ملا حسین چاپ شده است .

اناری مشتمل بر پنج سؤال :

۱ - سؤال از معنی هورقلیا و عالم آن و عناصر و افلاک آن و اینکه این لفظ از چه لغت است و دلیل عقل و شرع بر این مراتب چیست

۲ - جسد عنصری چگونه فانی میشود

۳ - سؤال از کیفیت صور و انجذاب ارواح بین النفختین و مراد از خزائن ششگانه صور

۴ - سؤال از بعض احوال روز قیامت و کیفیت طی سموات با اینکه میفرمایند که در قیامت اگر جهنم را منع نکنند سماوات را میسوزاند و رفع تنافی بین این دو کلام

۵ - مراد از نورانیت انا انزلناه و از خیاطی که حضرت سجاد بحضرت باقر علیهما السلام مرحمت فرمود چیست

(۶۲) رساله - در بیان معنی ملك نقاله (ملحق) احتمالا این رساله همان قسمت دوم رساله شماره ۶۶) در جواب یکی از علما در احوال عالم برزخ و معنی ملك نقاله است چون این قسمت در بعض نسخ بطور جداگانه نقل شده و رساله دیگری هم در این مطلب فعلا مشاهده نشده ((

(۶۳) رساله موسویه

در جواب شیخ موسی بحرانی درباره شخصی که ادعا میکرده وکیل امام زمان است و خدمت امام (ع) رسیده و اثبات بطلان ادعای او

(۶۴) رساله - جواب بعض اخوان در معاد جسمانی

در رد کسی که بر بعض عبارات ایشان در اینکه برای انسان دو جسم است و دو جسد ایراد کرده

(۶۵) رساله - جواب بعض اخوان مشتمل بر دو مسئله :

۱ - تعذیب اهل نار دائم است یا زایل

۲ - چه میفرمائید در کسی که بایمان فرعون قائل شده

۱(ر)۶۵ (ملحق) رساله - در جواب بعض از طلاب در کیفیت معراج ، این رساله در ضمن مجموعه‌ای در میان کتب شیخ مرحوم (اع) استنساخ شده و بااحتمال قوی از آن بزرگوار است لکن در مقدمه و آخر کتاب اسمی ذکر نشده است

۲(ر)۶۵ (ملحق) رساله - در جواب بعض ایرادات که بر کتب ایشان نموده‌اند

و ذکر اعتقاد مصنف در آن مسائل

۳(ر)۶۵ (ملحق) رساله - در بیان اصطلاح مصنف (اع) در جسم و جسد

۴(ر)۶۵ (ملحق) رساله در اینکه عقل و شرع هر دو بمعاد جسمانی شهادت میدهند

(۶۶) رساله - در جواب یکی از علما در احوال عالم برزخ و معنی ملك نقاله

۱(ر)۶۶ (ملحق) جواب سؤالي از کیفیت معراج که چگونه خرق و التیام لازم نمی‌آید

فصل سوم – در ذکر خطب و رسائل موعظه و سیر و سلوک

(۶۷) خطبه عید فطر

که در آن پس از توحید خداوند و مدح حضرت سید المرسلین و ائمه طاهرين صلوات الله عليهم اجمعين مردم را تحریص بر عمل و تزود برای آخرت فرموده و در آخر امر بزرکوة فطره و دستور اخراج آن را بیان فرموده‌اند

(۶۸) خطبه عید اضحي

که مشتمل است بر توحید خداوند و صلوات بر محمد و آل محمد عليهم السلام و وصیت بتقوي و عبرت گرفتن از حال موتي و تحریص بر عمل قبل از حلول اجل

(۶۹) خطبه – که بجهت استسقا انشاد فرموده‌اند

و مشتمل است بر توحید و موعظه و صلوات بر پیغمبر و يك يك ائمه اطهار صلوات الله عليهم و دعا برای تعجیل فرج امام زمان عجل الله فرجه و امر بذكر و تسبیح و استغفار و دعا برای رفع بلا

(۷۰) خطبه – که معلوم نیست در چه موقع انشاد فرموده‌اند

و مشتمل است بر توحید خداوند و موعظه مردم بعبرت از حال گذشتگان و صلوات کبیر بر پیغمبر صلي الله عليه و آله و فاطمه زهراء و يك يك ائمه اطهار صلوات الله عليهم اجمعين و دعا برای تعجیل فرج حضرت حجت عجل الله فرجه

۱(ر)۷۰ (ملحق) خطبه – که معلوم نیست در چه موقع انشاد فرموده‌اند

(۷۱) رساله – جواب ملا علي اکبر بن محمدسمیع

در خلوص نیت و حضور قلب و طریق ریاضت حقه و ترقی نفس در کمالات قدسیه

۱(ر)۷۱ (ملحق) رساله مختصره در ذکر طریق موصل الي الله

۲(ر)۷۱ (ملحق) دستور ادعیه برای بعض حاجات

فصل چهارم - در بیان کتب اصول فقه

(۷۲) رساله اجماعیه

در شرح مسائل متعلقه به اجماع و اقسام آن

(۷۳) رساله حملیه

در احکام تقیه در شرح یکی از عبارات فوائد آقا باقر بهبهانی

(۷۴) فائده - در استصحاب

(۷۵) فائده - در اینکه اکثر اصولی که فقها بآن عمل میکنند راجع است به اصل عدم

(۷۶) فوائد در مبانی اصول

در خصوص تکلیف و دلالت امر و اینکه قضا بامر جدید است و بیان مشاعر انسان

(۷۷) رساله - جواب شیخ محمدکاظم

در این مسئله که آیا جایز است مقلد در مسئله واحده تقلید دو مفتی که با هم در آن مسئله اختلاف دارند بنماید

(۷۸) رساله - در مباحث الفاظ که ناتمام است

و قسمتی از اول آن هم در دست نیست و آنچه موجود است از فصل سوم شروع شده در لغت و در آن چهار قسم است :

قسم اول - در فائده ایجاد لغت و علل آن و وضع آن و متعلقات این مسئله

قسم دوم - در دلالت و مدلول و اقسام آن دو

قسم سوم - در تقسیم الفاظ

قسم چهارم - در اشاره ببعض تصاریف لغات

(۷۹) رساله - در جواب یکی از علما در اجتهاد و تقلید و بعضی مسائل در فقه

(۸۰) رساله - در عمل بکتب اربعه

و اینکه آنها قطعیة الصدورند و وجوب اخفات تسبیحات در دو رکعت آخر نماز

فصل پنجم - در ذکر کتب فقهیه

(۸۱) رساله حیدریه

که در آن اقوال فقها و اموری که متفرع بر قول هر يك میشده جمع فرموده و بیان حق و ترجیح خود را در هر مسئله بیان فرموده‌اند و نسخه این رساله فعلا در دست نیست و شرح فوق از فهرست سید مرحوم (اع) نقل شده است

(۸۲) رساله مختصر حیدریه

که بخواهش بعض اصحاب خود رساله حیدریه را مختصر فرموده‌اند و بر ذکر فتوای خود بدون ذکر ادله اقتصار فرموده‌اند و مشتمل است بر احکام طهارت و صلوٰة و متعلقات آن رساله فوق را یکی از پسرهای شیخ مختصر نموده و در جوامع الکلم بطبع رسیده و بالغ به ۶۰۰ بیت است .

(۸۳) رساله ذو رأسین

در شرح خاتمه کتاب کشف الغطاء تألیف مرحوم شیخ جعفر نجفی (ره) و مشتمل است بر احکام و تکالیف شرعیه دو شخص که بر حقو واحد باشند از عبادات و معاملات و سایر تکالیف آنها و آن خاتمه را بخواهش خود مرحوم شیخ جعفر شرح فرموده‌اند و ناتمام است

۱ (ر) ۸۳ (ملحق) حاشیه بر شرح لمعه

مؤلف اعلي الله مقامه در صفحه ۲۵۰ کتاب مختصر حیدریه در اشاره باین رساله فرموده‌اند که در آن به رکنیت مسمای سجود و برهان آن اشاره شده است

(۸۴) صراط الیقین

در شرح تبصره علامه مشتمل است بر شرح احکام طهارت بطور استدلال و ناتمام است

(۸۵) صومیه

در جواب شاهزاده محمدعلی میرزا دولتشاه در احکام روزه بطور تفصیل

(۸۶) فقهیه

در جواب شاهزاده محمدعلی میرزا از دو مسئله زیر :

۱ - آیا کافر مکلف بفروع است یا نه و بر فرض تکلیف واجب است بر او قضا نمودن هر گاه اسلام

آورد یا نه و همچنین مخالف اگر طریقه حقه را انتخاب نماید

۲ - معاملات و مناکح و سایر عقود سابقه او آیا ممضی است یا نه

(۸۷) رساله قطیفیه

در جواب شیخ احمد بن صالح قطیفی مشتمل بر یازده سؤال :

۱ - نیت وجه در عبادت شرط است یا مطلق قربت کافی است

۲ - معنی نیت وجه چیست

۳ - در ادعاء بر میت يك شاهد و قسم کفایت میکند یا نه

۴ - میقات اهل مدینه کجاست و تأخیر احرام از میقات جایز است یا نه

۵ - اگر بجهت تنگی وقت از عمره تمتع بحج مفرد عدول شود واجبات ذبح که در اول لازم بود بحال خود باقی است یا نه و سؤال از بعض مسائل متعلقه باین مطلب

۶ - بدلیل عقلی بیان فرمائید اقامت در مکه افضل است یا مدینه

۷ - استقرار عادت باید بشهور هلالی متحقق شود یا اینکه گذشتن دو حیض کفایت میکند ولو کمتر از شهر باشد

۸ - معنی حدیث : نعم المنزل طيبة و ما بثلاثین من وحشة ، چیست

۹ - اگر زوج معسر باشد و نتواند نفقه زوجه را بدهد زوجه تسلط بر فسخ نکاح دارد یا آنکه امر فسخ مربوط بحکم حاکم است

۱۰ - کسی که بقدر کفایت مؤنه سالش را دارد میتواند خمس و زکوة قبول کند یا نه

۱۱ - محدث مس نقطه و اعراب قرآن میتواند بکند یا نه

۱(ر)۸۷ (ملحق) مرشد النساء

در مسائل طهارت و غیر آن که بخواهش خاقان مغفور فتحعلی شاه برای زنان مرقوم فرموده‌اند و آنرا مرحوم میرزا علی‌رضا یزدی که در سفر تهران در خدمت شیخ (اع) بود بدستور فتحعلیشاه بفارسی ترجمه کرده است

(۸۸) رساله - در احکام مستحاضه

فصل ششم - در بیان کتب تفسیر قرآن

(۸۹) رساله زنجیه

در محاکمه میان شیخ احمد بن شیخ محمد و سید عبدالصمد زنجی در حقیقت کاف لیس کمثله شیء

(۹۰) رساله - در تفسیر کلمه احد که در سوره مبارکه توحید است

مشمتمل است بر اسرار بسیار و واردات قلبی آن بزرگوار

(۹۱) رساله - در تفسیر آیه شریفه : دني فتدلي فکان قاب قوسين او ادني

فصل هفتم - در بیان کتب فلسفه و حکمت عملی

(۹۲) رساله - در شرح اشعار شیخ علی بن عبدالله بن فارس

در فلسفه و مشهور است بفارسیه

۱(ر)۹۲ (ملحق) رساله - در شرح ابیات شیخ علی بن فارس هجری

(۹۳) رساله - در صناعت در بیان عمل شعر و مشتمل است بر :

۱ - تفصیل ماده

۲ - تزویج که از تمامیت عمل است

۳ - تفصیل ارکان و طبایع

۴ - ترکیب ارکان که تمام عمل بآن است

۱(ر)۹۳ (ملحق) رساله در عمل شعر (شجره طوریه)

فصل هشتم - در بیان کتب ادبیه

(۹۴) دیوان مرآئی

مشمتمل بر دوازده قصیده در رثاء حضرت خامس آل عبا علیه و علی آبائه السلام غیر از قصاید فوق
قصایدی در مدح اهل بیت صلوات الله علیهم از ایشان هست که مدون نشده است .

(ملحق) چند قصیده که از کشکول شیخ مرحوم اعلی الله مقامه و نسخ دیگری بدست آمده و جمعا ۳۱۶
بیت شعر است به دیوان مرآئی شیخ (اع) ملحق شده .

(۹۵) خطبه مفصله که در نکاح انشاد فرموده‌اند

مشمتمل است بر توحید و ذکر نعم خداوند و صلوات بر پیغمبر و يك يك ائمه اطهار صلوات الله علیهم
اجمعین و ذکر آیات و اخبار وارده در امر بتزویج و دعا بجهت برکت و تألیف بین زوجین

۱(ر) ۹۵ (ملحق) خطبه‌های نکاح

(۹۶) رساله - در رسم خط قرآن

(۹۷) رساله - در بعض اسرار تجوید قرائت قرآن

که بخواهش بعضی مرقوم فرموده‌اند مشتمل است بر شش فصل و خاتمه :

فصل اول - احکام ادغام

فصل دوم - احکام تنوین و نون ساکنه

فصل سوم - احکام ترقیق و تفخیم

فصل چهارم - احکام مد و قصر

فصل پنجم - احکام هاء کنایه

فصل ششم - احکام وقف

خاتمه - در لحن

فصل نهم - در بیان کتبی که مطالب آنها همه از يك نوع نیست و

مشمتمل بر مسائل متفرقه است

(۹۸) رساله - جواب شيخ احمد بن صالح بن طوق مشتمل بر چند سؤال :

- ۱ - سؤال از کیفیت انطباق علم بر معلوم با اینکه عین ذات خداست جل شأنه
- ۲ - سؤال از اینکه چگونه خلق مکلفند بمعرفت خدا و حال آنکه مجهول الکنه است از هر جهت
- ۳ - سؤال از معنی نام گذاردن معلومات بعلم از برای خداوند عالم
- ۴ - سؤال از معنی حدیث شریف : له الامثال العلیا ، و قول خداوند عالم جل شأنه : و له المثل الاعلی فی السموات و الارض
- ۵ - استفسار از دلیل بر اثبات معاد جسمانی از غیر اخبار
- ۶ - سؤال از کیفیت تطبیق آنچه مسلمین بر آن اجماع دارند که معراج در شب واقع شده با اینکه میفرمایند که پیغمبر صلی الله علیه و آله با ملئکه و انبیاء نماز ظهر را بجا آوردند
- ۷ - آیا مدلول لفظ جلاله در بسمله و فاتحه متحد است یا نه
- ۸ - مهر زنی که قبل از دخول شوهرش بمیرد یا خودش بمیرد نصف است یا نه
- ۹ - غیر ذات ولد از خیار عقال ارث میبرد یا آنکه این مخصوص ذات ولد است
- ۱۰ - فائده منسوخ قبل از گذشتن زمانی که وسعت عمل بآن باشد چیست
- ۱۱ - فرق بین حقیقت دعا و امر و نهی چیست
- ۱۲ - پنج چیزی که بامام لاحق بعد از موت سابق میدهند بیان فرمائید
- ۱۳ - عصیر بعد از جوشیدن پاک است یا نجس
- ۱۴ - حقیقت معنی : له معنی الربوبية ازلامربوب ، چیست و فرق بین عالم و رب و خالق چیست و معنی ربوبیت و خالقیت ازلامربوب چیست

(۹۹) رساله - جواب سید اسمعیل

- مشتمل است بر سؤالاتی چند از مسائلی که متعلق است به اصلاح دین و دنیا و معاش و در معنی امر بین امرین و معنی : لا حول و لا قوة الا بالله ، و معنی : ما شاء الله کان و ما لم یشرأ لم یکن
- (۱۰۰) رساله - معروف به توبلیه مسمی به لوامع الوسائل جواب ملا علی توبلی مشتمل بر ۲۰ سؤال :
- ۱ - بیان فرق بین کلام صوفیه و کلام اهل حق
 - ۲ - بیان عبارت جامع در صنعت مکتوم که از آن کیفیات دنیا و برزخ و آخرت و مراتب انسان صغیر

- ۳ - استفسار از معنی ابداع اول در عرصه کون و عرصه حروف و اسماء حسنی و خواص آنها
- ۴ - بیان کیفیت استجاب دعا بواسطه اسم اعظم
- ۵ - بیان کیفیت بسط و تکسیر و مزج و وضع در بیان وفق
- ۶ - بیان حروف مقطعه اوایل سور و بیان معانی حروف هجاء
- ۷ - بیان تزکیه نفس و وصول بطریق حق
- ۸ - بیان شجره باقسامها شجره خلد و طوبی و شجره الهیه و شجره مزن و شجره زیتونه و مقابلات آنها از شجره زقوم و طمطام و شجره مجتته و امثال آنها
- ۹ - بیان معنی ارض مقدسه و تسعه مفسده و جبال عشره و طیور اربعه و سی روز و تتمیم آن بده و نعلی که موسی امر بخلع آن شد و معنی شهر دوازده گانه و اربعه حرم
- ۱۰ - بیان معنی ایام کوامل
- ۱۱ - معنی حدیث : عادانا من کل شیء حتی من الطیور العصفور
- ۱۲ - مراد از کلمه در آیه : و تمت کلمة ربك
- ۱۳ - بیان صلوة وسطی و لیالی عشر و شفع و وتر و مدهامتان و سدرۃالمنتهی و جنةالمأوی و آیات کبری
- ۱۴ - بیان حقیقت نفس ناطقه و نفس کلیه و نفس مطمئنه و نفس اماره و نفس نباتیه
- ۱۵ - بیان معنی تفاسیر از ظاهر و ظاهر ظاهر و باطن و باطن باطن و تأویل و باطن تأویل
- (ملحق) سؤال ۱۵ در بعض نسخ نیست
- ۱۶ - معنی حدیث نبوی (ص) : اللهم زدني فيك تحيرا ، و معنی احباط و جمع بین اخباری که بحسب ظاهر در این مقام مختلفند
- ۱۷ - سؤال از حقیقت عقل کلی و جهل کلی و حقیقت اسماء حسنی و سوأی و دایره عقل و دایره جهل
- (ملحق) سؤال - حد زهدی که از ما خواسته اند چیست
- ۱۸ - سؤال از تحقیق امر بین امرین و منزله بین منزلتین
- ۱۹ - جمع اخبار داله بر اینکه مداومت بر اعمال صالحه و مجاهده و زهد در دنیا انسان را میرساند

بسوي معرفت حقيقه بطوري كه محتاج بغير نباشد و اخباري كه بر وجوب اخذ از علماء ربانيين دلالت ميکند

(ملحق) خاتمه - در عمل مکتوم - ٤٩٩٧ بيت

(١٠١) رساله - جواب آخوند ملا حسين بافقي مشتمل بر بيست و سه سؤال :

١ - بيان معني بقاي طينت ميت در قبر مستديرا

٢ - شارب خمر چرا تا چهل روز نمازش قبول نميشود

٣ - بيان معني حديث نبوي (ص) در خلقت دجال

٤ - بيان معني حديثي در ثواب زيارت نيمه شعبان

٥ - بيان معني حديث : لو كان الموت يشتري لاشتره اثنان كريم ابلح و حريص ملهوف

٦ - معني حديث : ان الله يكره البخيل في حيوته و الكريم في مماته

٧ - معني حديث : بين المرء و الحكمة نعمة العالم و الجاهل شقي بينهما

٨ - بيان معني حديث : لو علم ابوذر ما في قلب سلمان لقتله

٩ - بيان معني حديث : لاينقض النوم الا حدث و النوم حدث

١٠ - بيان معني حديث حضرت باقر (ع) : قال لما اسري صلي الله عليه و آله قال يا رب ما حال الموت عندك قال يا محمد من اهان لي وليا فقد بارزني بالمحاربة و انا اسرع الي نصره اوليائي ، تا آخر حديث

١١ - بيان معني حديث نبوي (ص) : ان قلوب بني آدم بين اصبعين من اصابع الرحمة يعرفها (يقلبها) كيف يشاء

١٢ - معني حديث : اسلم ابوطالب بحساب الجمل و عقد بيده ثلثا و ستين

١٣ - از حضرت باقر عليه السلام مروي است : ان عبدا مكث في النار ينادي الله سبعين خريفا و سبعين خريفا و الخريف سبعون سنة و سبعون سنة و سبعون سنة علت اينكه نفرموده اند صد و چهل خريف و همچنين دويست و ده سال چيست

١٤ - بيان معني حديث : اياك و الرياسة و اياك ان تطأ اعقاب الرجال ، تا آخر

١٥ - بيان معني حديث : ان الله اوحى الي موسي بن عمران ان اخرج عظام يوسف من مصر و وعده طلوع القمر ، تا آخر

١٦ - معني حديث نية المؤمن خير من عمله و نية الكافر شر من عمله

۱۷ - ائمه عليهم السلام در موقع تناول سم اگر عالم بآن بودند چگونه القاء نفس بتهلكه میفرمودند و اگر جاهل بودند لازم میآید که قتله ایشان عالم باشند بچیزی که ایشان بآن جاهلند

۱۸ - بیان معنی خطبه امیرالمؤمنین علیه السلام در توحید که از جمله آن است : فما ذلك القرآن عليه من صفة فائتم به و استضي بنور هدايته ، تا آخر

(ملحق) سؤال - در حدیث است که : الصلوة لها اربعة آلاف حد ، یعنی چه

۱۹ - در حدیث فرموده اند : اذا احببت احدا من اخوانك فاعلم بذلك فان ابراهيم عليه السلام قال رب ارني كيف تحيي الموتى قال أولم تؤمن قال بلي و لكن ليطمئن قلبي ، اعلام محبت باخوان را از این آیه چگونه میتوان استنباط نمود

۲۰ - بیان حقیقت یأس از خلق و امید بخداوند که در حدیث آن دو را از اسباب استجاب دعا شمرده اند

۲۱ - معنی حدیث : ان الدنيا عند اهل اللب و العلم كفيء الضلال ، تا آخر

۲۲ - روح مثاب و معاقب چه روح است

۲۳ - وجه تشبیه عامه حضرت امیر علیه السلام را بشکل رابع چیست

مخفی نباشد که بطوری که در فهرست مذکور در رساله فارسیه شرح حال شیخ مرحوم اعلی الله مقامه نگاشته شده رساله در وجه تشبیه حضرت امیر علیه السلام بشکل رابع و مسائل دیگری از این قبیل ضبط شده و رساله ملا حسین بافقی جدا ضبط شده و بنظر میآید که از بعد از سؤال ۱۸ مربوط برساله دیگر باشد که در فوق اشاره شد و مؤید این نظر آن است که سؤال ۱۸ به صلی الله علی محمد و آله الطاهرين و الحمد لله رب العالمين ختم شده و خدا داناست .

(۱۰۲) رساله - جواب سید حسین بن عبدالقاهر مشتمل بر دو مسئله :

۱ - در قصه موسی و خضر علیهما السلام

۲ - در مسئله رجعت

۱(ر) ۱۰۲ (ملحق) رساله - در جواب سید حسین بن سید عبدالقاهر از ۹ مسأله :

۱ - احترام تربت حسینیة چگونه متحقق میشود

۲ - معنی اینکه وارد شده مؤمن افضل از ملائکه و سلمان افضل از جبرئیل است چیست

۳ - در صفات خداوند که میگوئیم عالم لا جهل فیه و هکذا نفی جهل مستلزم وصف بعلم است

۴ - آیا جن مکلف بتکالیف شرعیه انسان هست و آیا موت و قتلی بر ایشان هست

۵ - از معنی حدیثی که در تفسیر عیاشی از حضرت صادق (ع) درباره متأخرین از کربلا وارد شده

۶ - دلیل عقلی بر اینکه پیغمبر ما (ص) خاتم نبیین است چیست

۷ - از معنی حدیثی که در مناقب از حضرت کاظم (ع) وارد شده در کیفیت تولد دواب ارض

۸ - از معنی حدیثی مروی از حضرت جواد (ع) در فضیلت زیارت حضرت رضا (ع) بر سیدالشهدا (ع)

۹ - از معنی حدیث وارد در تفسیر امام (ع) در آیه : سنقرؤك فلاتنسي

(۱۰۳) رساله - آخوند ملا حسین واعظ کرمانی مشتمل بر چند سؤال :

۱ - تفسیر فقراتی از سوره دهر

۲ - سؤال از کیفیت مراتب عقل و اشعه آن و کیفیت مراتب جهل

۳ - استفسار از معنی اینکه فرموده‌اند منافقین و شیاطین بر حضرت سیدالشهداء علیه السلام گریه نکردند و کفار گریستند

۴ - استفسار از معنی شعری که در مرثیه فرموده‌اند :

أما تري النخلة في قبة * * * ذات انطار و انفراج فشا

۵ - استفسار از کیفیت خلقت زوجه از ضلع ایسر

۶ - سؤال از نجاست غبار خاکی که طفل روی آن بول کرده

(۱۰۴) رساله رشتیه

جواب ملا علی بن میرزا جان رشتی مشتمل بر سی و سه سؤال :

۱ - اینکه صوفیه میگویند از اعظم شروط سلوک رفیق و مرشد است اصلی دارد یا نه

۲ - مراد از شیخ مقتدی کیست

۳ - حقیقت فناء بر در شیخ چیست

۴ - در استکمال ناقصین مصاحبت ظاهری شیخ شرط است یا نه

۵ - سر اختلاف مکاشفات اهل حق و باطل چیست

۶ - در سلوک شوق سالک کافی است یا باید شیخ در تربیتش اقدام کند

۷ تا ۱۱ - معنی قول ابوالعباس بونی چیست که در اسباب تقریب مسافت و سرعت وصول میگوید :

منها علم اسرار الحروف و الاستعانة بها علي تجريد النفوس ، تا آخر عباراتي كه از او نقل ميكند تا اينكه در سؤال يازدهم از معني عبارتي از محيي الدين استفسار ميكند

۱۲ - استفسار از عبارت محيي الدين كه در تعريف حضرت امير و حضرت صادق و حضرت قائم عليهم السلام گفته

۱۳ - نمازي كه محيي الدين قرار داده مأخذي دارد يا نه

۱۴ - سؤال از معني عبارتي از محيي الدين و استفسار از قواي كلمه

۱۵ - اينكه اهل جفر ميگويند ملك موكل بالف اسرافيل است و موكل بباء جبرئيل قاعده كلييه در اين چيست

۱۶ و ۱۷ و ۱۸ - سؤال از كيفيت استخراج اسامي ملئكه و شياطين و قاعده آن

۱۹ - سؤال از كيفيت مربعات در شرف زحل و شمس و با خود داشتن آنها و بعض مسائل متعلقه بعلم حروف

۲۰ - سؤال از كيفيت تببيض مولود فلسفي و حل و عقدي كه مولود را لازم است

۲۱ تا ۲۷ - سؤالات متعلقه بصناعت و فلسفه است

۲۸ - سؤال از كيفيت بودن امام عليه السلام در هورقليا و بودن ظهور و رجعت در عالم مثال

۲۹ - سؤال از معني سلام كردن بر خضر عليه السلام و معني طي الارض

۳۰ - سؤال از معني ملحق شدن اولاد بآباء در جنت

۳۱ - سؤال از معني عبارتي از محمد قمري در علم صناعت

۳۲ و ۳۳ - سؤال از بعض قواعد علم حروف و كيفيت استدلال بر ضمائر و خبر دادن از حوادث كونييه و اسرار غيبيه و تصرف كردن در اشباح و جذب قلوب و ارواح

(۱۰۵) رساله - در شرح حال خودشان كه بخوايش شيخ محمدتقي پسرشان مرقوم فرموده‌اند

۱(ر) ۱۰۵ (ملحق) رساله مختصره در مضمون رؤيائي كه ديده بودند

۲(ر) ۱۰۵ (ملحق) مراسله در جواب ملا علي رشتي در شرح حال خودشان

(۱۰۶) رساله - شرح ابيات ابن فيروزي عليه ما عليه

(۱۰۷) رساله صالحيه

در جواب سؤالات شیخ صالح بن طوق :

۱ - مدعی میت در وقت اراده قسم بعد از اقامه بینة میگوید که نصف مدعی به از من است و نصف دیگر از موکل من است و او جاهل است که این مبلغ در نزد میت است در این صورت حکم آن نصف چه خواهد بود

۲ - غساله طاهر است یا نجس

۳ - در تفسیر آیه : ان السمع و البصر و الفؤاد ، که وارد شده مراد از اول و دوم و سوم کیست

۴ - سؤال از میراث جنین که در دریا افتاده باشد

۵ - سؤال از حبوه و بعض احکام آن

۶ - کفن متعه و ناشزه بر کیست

۷ - سؤال از سر محبت پیغمبر صلی الله علیه و آله بزنان و معنی حدیث : اشدکم حبا لنا اشدکم حبا للنساء

۸ - نصف یا ربع وصیت بشهادت رجل واحد ثابت میشود یا نه

۹ - سؤال از مسئله متعلق بتمتع

۱۰ - سؤال از مسئله متعلق بحیض

۱۱ - حج تمتع بجماع فاسد میشود یا نه و سؤال از بعض مسائل حج

۱۲ - مقطر آب مطلق مضاف است یا مطلق

۱۳ - جد بر پسر و دختر ولایت دارد یا نه

۱۴ - برای حاکم تزویج صغیر در صورتی که صلاح او باشد جایز است یا نه

۱۵ - زن در روز وضع حمل اگر خون نبیند طلاقش صحیح است یا نه

۱۶ - وارد شده که برای هر زمانی دو امام است صامت و ناطق ، امام ناطق در زمان غیبت کیست و امام صامت کیست

۱۷ - گلاب اگر گلش نجس شده باشد مقطرش طاهر است یا نجس

۱۸ - حکم شبنم حکم ماء مطلق است یا مضاف و در صورت اول حکم آن ماء قلیل است یا حکم مطر است

(۱۰۸) رساله - در جواب شيخ محمد حسين نجفي مشتمل بر ۱۵ سؤال :

- ۱ - ضروریات پنجگانه دین که در شرایع پنجگانه است چیست
- ۲ - ارکان دهگانه و فروع دهگانه اصول دین چیست
- ۳ - هفتاد (شصت و دو ظ) واجبی که مصلي قبل از نماز باید بداند کدامند
- ۴ - مستحبات نود و نهگانه نماز صبح کدامند
- ۵ - نمازهاي مفروضه که واجب است بر مکلف که دو مرتبه بجا بیاورد هم در وقت و هم در خارج وقت کدامند
- ۶ - سؤال از مسئله‌اي از حساب کر
- ۷ - چه حالت است که بر زن در يك روز هشت غسل واجب میشود
- ۸ - کدام نماز است که در موضع ادا قضاء است و موضع قضا اداء است
- ۹ - ما سوي الله چگونه محدث است و ماده حوادث چیست
- ۱۰ - استفسار از جواهر خمسہ حکماء و اربعه متکلمين و از اجسام ثلثه و اعراض بیست و چهارگانه
- ۱۱ - مسئله حسابي در خصوص وصیت
- ۱۲ - زنهای دوازدهگانه که بي طلاق باین میشوند کیانند
- ۱۳ - کیفیت میراث مفقود چیست
- ۱۴ - غریق اگر با پسر خود غرق شود و پسرش را اولاد و اخوه باشد میراث اینها چگونه تقسیم میشود
- ۱۵ - کیفیت میراث خنثي چیست

(۱۰۹) رساله طاهره

در جواب سؤالات ملا محمد طاهر مشتمل بر ۱۸ سؤال :

- ۱ - مراد از سهو نبي که در بعض اخبار وارد شده چیست
- ۲ - مراد از علما در حدیث : العلماء ورثة الانبياء ، و حدیث : علماء امتي کانبیاء بني اسرائيل ، کیانند
- ۳ - معني این حدیث چیست : لو علم سلمان ما في قلب ابي ذر لقتله
- ۴ - اینکه فرموده‌اند انبيا از طینت ائمه عليهم السلام خلق شده‌اند و سایر مردم از طینت انبيا مقصود

انبیای اولوا العزمند یا همه آنها و آیا ممکن است امثال سلمان بمراتب ادانی انبیا برسند

۵ - مراد از این چیست که جسد ائمه (ع) از ارواح انبیا لطیفتر است

۶ - خون و بول ائمه (ع) نجس است یا نه

۷ - ائمه علیهم السلام که صفات تعریف و تعرف خداوندند نباید که نه والد و نه مولود باشند و حال آنکه حقایق ایشان از مشیت متولد شده

۸ - وجه جمع بین قول طبیعین که میگویند ابر از ابرخه متصاعده از زمین ایجاد میشود و چون بکره اثر برسد متراکم میشود و بحارات آن نازل میشود و بین فرمایش امام (ع) که میفرمایند : ان الغیم حین يأخذ من ماء البحر تداخله سمك صغار فيسقط منه ، چیست

۹ - مثال عیسی (ع) که بدون پدر دنیا آمد در این امت چیست

۱۰ - مثال یونس (ع) و اتفاقاتی که برای او روی داد در این امت چیست

۱۱ - اگر ترقی بعمل و عبادت است چگونه ائمه علیهم السلام قبل از آمدن دنیا حجج خداوند و اصفیاء او شده‌اند

۱۲ - اگر اشیاء در عالم مشیت مساویند معنی : یکاد زیتها یضیء ، الایه چیست

۱۳ - در عبارت دعا : اشهد ان کل معبود مما دون عرشك الي قرار ارضك السابعة السفلي باطل مضمحل ماعدا وجهك الکریم ، مراد از وجه چیست

۱۴ - معنی صلوات انبیا و ما چیست و حال آنکه عبادت شعاع برتبه منیر نمیرسد

۱۵ و ۱۶ و ۱۷ - سؤال از معنی عبارتی از کتاب مستطاب فوائد در خصوص مشیت و امکان و علم امکانی

۱۸ - عمل شما در نماز شب در مفرده وتر چیست

(۱۱۰) رساله - جواب مسائل سید عبدالصمد و شیخ محمد بلادی

۱(ر) ۱۱۰ (ملحق) رساله - در جواب سید عبدالله ابن سید ابی‌تراب از هشت مسأله

که طی آن از کیفیت معرفت صفات ذاتیه و اشهاد نبی و ائمه (ع) بر خلق و افتراق نور خلق اول و مراد از عصمت و معنی اختیار و حد عمل بمظنه و شك در نفس حکم شرعی سؤال کرده است

(۱۱۱) رساله - در جواب شیخ علی عریض مشتمل بر ۶۲ سؤال :

۱ - تقلید از مجتهد بچه محقق میشود

- ۲ - عدول از مجتهدی بمجتهد مساوی آن یا از فاضل بمفضول جایز است یا نه
- ۳ - بقاء بر تقلید میت جایز است یا نه
- ۴ - مقلد اگر بواسطه بعد مسافت متمکن بر اخذ از مجتهد خود نشود تکلیفش چیست ، و سؤالات دیگر که متفرع بر این است
- ۵ - مس میت ناقض وضوء هست یا نه
- ۶ - با ظرف مغصوب در مکان مغصوب یا نجس با حلیت و طهارت ماء اگر وضوء سازند صحیح است یا نه
- ۷ - غسل ثوب نجس در آب کثیر را کد يك مرتبه کافی است یا محتاج بتکرار است
- ۸ - اگر جائی از جامه نجس شود حکم بنجاست کل باید کرد که اگر دست برطوبت ملاقات شود نجس شود یا نه
- ۹ - غایب شدن کسی که بر بدنش نجاستی باشد مطهر او هست بجهت غیر و مطلقا یا مخصوص بنجاست بدن است که حکم بطهارت جامه نمیتوان کرد و حکم طفل هم چنین است یا نه
- ۱۰ - وجه جمع بین فریضتین چیست و حال آنکه تفریق مستحب است و امر صوم و صلوة در قطب چگونه است
- ۱۱ - غسل وجه در وضوء بهر دو دست جایز است یا نه
- ۱۲ - هر گاه شخص ساتری نیابد آیا جایز است نماز کردن با جلد میته مدبوغ باشد یا غیر مدبوغ مأکول اللحم باشد یا غیر آن
- ۱۳ - سؤال از بعض احکام اذان و اقامه
- ۱۴ - سؤال از نسیان سجده و وجوب سجده سهو در زیاده و نقیصه
- ۱۵ - سؤال از پاره مسائل متعلقه بشك در نماز
- ۱۶ - سؤال از وجوب قنوت
- ۱۷ - اگر شخص رکوع را فراموش کند ولی هنوز بسجود نرسیده چه میکند
- ۱۸ - مراد از قیامی که رکن نماز است چیست
- ۱۹ - حکم شك در ابعاض حمد و سوره و تشهد چیست
- ۲۰ - بظن بعد از تسلیم میتوان اعتماد کرد یا نه

۲۱ - حکم کثیر الشک چیست

۲۲ - شک شامل سهو و نسیان هست یا نه

۲۳ - اگر در ایام حیض زلزله اتفاق افتاد بعد از طهر قضاء نماز آیات واجب است یا نه

۲۴ - در موقع شروع بانجلای شمس و قمر نماز را بنیت ادا باید نمود یا قضاء

۲۵ - سؤال از بعض مسائل متعلقه بقصر و اتمام نماز

۲۶ - در موم و غسل که از فضلات غیر مأکول اللحم است نماز جایز است یا نه

۲۷ - با سعه وقت اگر داخل فریضه شد میتواند عدول بنماز قضا کند یا نه

۲۸ - نسیان نماز عشا تا فجر موجب صیام آن روز هست یا نه

۲۹ - غسل و کفن و دفن مخالف ، واجب است یا نه و مراعات مذهب او باید بشود یا مذهب اهل حق

۳۰ - اگر کسی بمیرد و کفنی نباشد مگر یکی که صاحبش غایب است آیا بدون اذن او میتوان میت را کفن نمود یا نه

۳۱ - ادای زکوة مال طفل بر ولی واجب است یا نه

۳۲ - اخراج زکوة بعد از اخراج مصارف و مؤنه است یا قبل از آن و آنچه حکام از ملک و غله میگیرند جزو مصارف است یا نه

۳۳ - سؤال از بعض مسائل زکوة

۳۴ - خمس بسادات بدون اذن مجتهد میتوان داد یا نه و پاره از متعلقات مسائل خمس

۳۵ - کفاره را بفقراء سادات میتوان داد یا نه

۳۶ - سهم امام بسادات فقیر میتوان داد یا نه و بشریف خمس میرسد یا نه

۳۷ - در موهوب و موروث و سایر حقوق خمس واجب است یا نه

۳۸ - اعتماد بخبر ثقه در رؤیت هلال میتوان نمود یا آنکه شهادت عدلین و شیع لازم است و حد شیع چه اندازه است

۳۹ - استفسار از احکام مفطرات و غبار غلیظ و بعض مسائل متعلقه بصوم

۴۰ - استفسار از حد استطاعت حج و بعض مسائل حج

- ۴۱ - در زیارت ائمه اطهار (ع) میتوان در يك دفعه از دو نفر اجیر زیارت شد
- ۴۲ - بقرائني که افاده قطع کند شاهد میتواند شهادت دهد یا نه
- ۴۳ - بیع عذره انساني و سایر حیوانات جایز است یا نه
- ۴۴ - سؤال از بعض مسائل متعلقه بیع
- ۴۵ - در پاره از مسائل متعلقه بوصایت
- ۴۶ - کسی که همه متروکاتش غصب باشد میتواند وصیت بثلاث کند یا نه و وصی باید بوصیت عمل کند یا حقوق مردم را بپردازد
- ۴۷ - کسی که بمیرد و بر اوست زکوة یا خمس و سایر حقوق و مالي را دست کسی سپرده باشد آیا واجب است دفع مال بسوي ورثه یا آنکه باید در آن حقوق صرف کند
- ۴۸ - در تزویج امه حکم اولاد چه خواهد بود و پاره از مسائل متعلقه بتحلیل امه
- ۴۹ - استفسار از بعض احکام حبوه
- ۵۰ - حکم میراث خنثي چیست و غاسلش باید مرد باشد یا زن
- ۵۱ - سؤال از حقیقت وضع و واضع الفاظ و کیفیت دلالت الفاظ
- ۵۲ - جمع بین اخبار داله بر مفوض بودن امر خلق بائمه عليهم السلام با اخبار وارده بر خلاف آنها بچه نحو است
- ۵۳ - مشهور است که کسی که دفن بشود در نجف اشرف حساب او بتأخیر میافتد تا قیامت و در کربلا بعکس این مشهور است آیا این مأخذي دارد یا خیر
- ۵۴ - استفسار از بعض حالات بعد از موت و حقیقت نکیر و منکر
- ۵۵ - استفسار از اینکه ارواحي که بجنّت میروند مؤمنین خالصند یا مطلق موالین و بعض متعلقات این مسئله
- ۵۶ - دلیل عقلي و نقلي بر اینکه بین نفخه صعق و بعث چهارصد سال است چیست و اختصاص این عدد از چه راه است
- ۵۷ - بعضي طفره در وجود را جایز میدانند دلیلشان چیست و دلیل بطلان این قول چیست
- ۵۸ - استفسار از حقیقت جابرسا و جابلقا و هورقليا و استفسار از قول افلاطون که گفته : ان الله لا يعلم جزئیات العالم

۵۹ - فرق فرمایش امام (ع) والله ما بعد الموت الا روضة من رياض الجنة او حفرة من حفر النار ، با قول مرجئه كه قائل بمنزله بين ايمان و كفر نيستند چيست

۶۰ - استفسار از آيه : ما ننسخ من آية او ننسها نأت بخير منها او مثلها ، كه اگر ناسخ مثل منسوخ است فائده نسخ چيست

۶۱ - سؤال از معني قول امام عليه السلام : كنهه تفريق بينه و بين خلقه و غيوره تحديد لما سواه

۶۲ - سؤال از شرح فقره دعاي سمات : و صنعت بها العجائب في بحر سوف ، كه اين بحر چيست و كجاست

(۱۱۲) رساله غديريّه

جواب شيخ عبدالله بن محمد بن احمد بن غدير در جوامع الكلم عبدالله بن غدير است ولي در نسخه خطي عبدالله بن محمد است .

مشمول بر چهار سؤال :

۱ - علت نسبت دادن معصومين عليهم السلام معاصي را بخود در ادعيه و مناجاتها چيست

۲ - دليل علامه كه احباط را باطل دانسته چيست

۳ - مراد از اينكه بعض عبادات مكروه هستند چيست

۴ - استفسار از بعض احكام مسافر

(۱۱۳) رساله - جواب ملا فتحعليخان مشتمل بر ده سؤال :

۱ - قرآن افضل است يا كعبه

۲ - سؤال از اجتهادات ظنيه

۳ - آيا جايز است عمل كردن باصول مصنفه يا نه

۴ - بعضي گفته اند مجلسي مرحوم بر اخباريين كثير الطعن بود و حال آنكه در كتبش مي بينيم بعكس بوده

۵ - سؤال از جهر استعاذه و تسبيحات

۶ - بمجرد سماع غيبث ، حكم بفسق مغتاب ميشود يا نه

۷ - سؤال از شرح عبارتي از يكي از علما در توحيد

۸ - اشاعره اصول مذهب را سه شمرده‌اند و معتزله چهار و امامیه پنج بکدام يك بايد اعتماد کرد

۹ - اگر کسی از اهل عدالت ظاهره بر مؤمنی ظلم کند باعتقاد اینکه این ظلم نیست مظلوم میتواند غیبت او را کند و او را نفرین کند یا نه

۱۰ - این حرف مأخذي دارد که میگویند اگر کسی وضوء بدون نیت نماز بگیرد با آن وضوء نماز نمیتواند بخواند

(۱۱۴) رساله قطیفیه

جواب شیخ احمد بن شیخ صالح قطیفی و آن مشتمل است بر ۷۱ سؤال :

۱ - علت تعدد جهات مشیت با صادر شدن آن از خدای واحد چیست

۲ - سؤال از وجه اختصاص لفظ الله و رحمن بخداوند

۳ - سؤال از وجه فرق مابین اسم و صفت

۴ - امتیاز موجودات بوجود است یا بعدم

۵ - نفوس جزئیه بواسطه بدن پیدا میشوند یا سابقند بر بدن

۶ - سؤال از اینکه ثوابت مظهر عقولند یا مظهر عقل واحد

۷ - استفسار از معنی فلك البروج و فلك منازل و مراد از صدور فلك زحل و فلك قمر از فلك شمس

۸ - سؤال از معانی و تأویلات لفظ ارض و ماء و هواء و ریح و نار و سماء و کرسی و عرش

۹ - سؤال از فرق میانه تأویل و باطن تأویل و باطن و باطن باطن و ظاهر و ظاهر ظاهر

۱۰ - سؤال از فرق بین جسم کل و شکل کل و طبیعت کل و هیولای کل

۱۱ - سؤال از جمع بین ادله سبقت خلق آسمان بر زمین و بین قول خداوند : خلق لكم ما فی الارض جمیعا ثم استوي الي السماء ، و مراد از این سماء و استواء

۱۲ - سؤال از معنی پهن شدن زمین از زیر کعبه و معنی مخزون بودن بادهای در ارکان کعبه و معنی فرو بردن حجرالاسود عهد و میثاق را

۱۳ - سؤال از معنی حدیث شریف : اعرفوا الله بالله ، الخ

۱۴ - معنی اتحاد عاقل و معقول و اتحاد نفوس با عقل فعال چیست

۱۵ - عکس در آئینه قائم بچه چیز است و آیا جایز است نظر بعورت اجنبیه در آینه یا نه

- ۱۶ - سؤال از فرق میان ماده و صورت و جنس و فصل و اجزاء
- ۱۷ - سؤال از کیفیت تولد آدم علیه السلام از خاک و پیدا شدن عناصر مختلفه در آن با بساطت خاک
- ۱۸ - فرق بین علم انسان و عقل و حیوة و وجود او چیست و وجه اختصاص هر يك از قبضات عشره بآنچه معین شده است از مراتب انسانی چیست
- ۱۹ - سؤال از کیفیت تولد حضرت حواء و معنی ضلع ایسر آدم (ع)
- ۲۰ - سؤال از معنی حوریه و جنیه و وجه اختصاص تولد حضرت آدم (ع) از تراب
- ۲۱ - سؤال از حقیقت جنت و شجره و حیه و ابلیس و ملئکه و معنی دخول ابلیس ببهشت و از معنی عبادت او و معنی سبقت خلقت او بر آدم و معنی تناول آدم از شجره
- ۲۲ - سؤال از معنی قصه ایوب علیه السلام و اینکه چگونه شیطان بر پیغمبر خدا مسلط میشود
- ۲۳ - سؤال از وجه اختصاص تکلیف شرعی باناسی و جن و معنی جن
- ۲۴ - سؤال از معنی صعود شیاطین بآسمان و استراق سمع و ممنوع شدن آنها بعد از ظهور حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله و معنی شهاب
- ۲۵ - سؤال از معنی ظاهر شدن شیطان در روز سقیفه و شوری
- ۲۶ - سؤال از حقیقت معراج پیغمبر (ص) و بعضی مشاهدات آن حضرت
- ۲۷ - سؤال از جمع بین اخبار وارده در علت پنج بودن نمازهای فریضه
- ۲۸ - سؤال از حقیقت براق و معنی ثقل وحي
- ۲۹ - سؤال از کیفیت نزول جبرئیل و کیفیت نزول نجم و انشقاق قمر بدون لزوم خرق و التیام
- ۳۰ - سؤال از علت اینکه پیغمبر صلی الله علیه و آله دو دختر بعثمان دادند و دو دختر از ابوبکر و عمر تزویج کردند
- ۳۱ - چگونه میشود که از امام (ع) فاسق تولد کند و ابوبکر از آباء امام باشد
- ۳۲ - سؤال از معنی قبه سیدالشهداء (ع) و اختصاص استجابت دعا زیر آن
- ۳۳ - چرا اغلب توحید و نبوت را قبول دارند و از قبول ولایت امتناع میکنند
- ۳۴ - علت سبقت گرفتن اغلب نفوس بمعصیت چیست
- ۳۵ - چرا با اینکه انبیا ملئکه را میدیدند ائمه (ع) از آنها افضلند

۳۶ - سؤال از علت جواز تزویج بیش از چهار زن برای پیغمبر (ص)

۳۷ - معني ليلة القدر و نزول ملئكه در آن شب بر امام عليه السلام چیست و آیا علمی بر آن حضرت زیاد میشود

۳۸ - فرق میانه ناطق و صامت چیست

۳۹ - سؤال از علت افضلیت امام زمان عجل الله فرجه از بعض اجداد طاهرين خود و معني حدیث : لو اخبرتهم بالاسم اذاعوه او بالمكان دلوا عليه ، مراد از مكان چیست

۴۰ - سؤال از معني برگشتن آفتاب از مغرب که آیا همین آفتاب است

۴۱ - سؤال از فرق بین رجعت و ظهور و فرق بین اجسام دنیوی و اخروی و اینکه آیا قول حکما صحیح است که افلاك قبول خرق و فساد نمیکنند یا نه

۴۲ - سؤال از حقیقت معني انشقاق سماء و طی سموات و تکویر شمس و نسف جبال و مد ارض در قیامت و اینکه چگونه میشود زمین قیامت مانند نان باشد که از او بخورند و در پاره اخبار است که ارض محشر ارض کربلا است

۴۳ - سؤال از معني حدیث : تخففوا تلحقوا و انما ينتظر باولکم آخرکم

۴۴ - سؤال از معني فرمایش حضرت امیر علیه السلام بسلامان : انا خازنها عليهم

۴۵ - سؤال از جمع بین آیه : كلا انهم عن ربهم يومئذ لمحجوبون ، و آیه : يا ايها الانسان انك كادح الي ربك كدحا فملاقيه

۴۶ - سؤال از معني بازگشت بخدا بخصوص از معني بازگشتن کافر و از حقیقت حشر جسماني و سؤال از دلیل آن و معني موت طبیعی و موت فجاءه و امثال آن

۴۷ - سؤال از ماهیت قبر و حقیقت آن و کیفیت بعد از موت

۴۸ - سؤال از معني صعود و نزول ملئكه لیل و نهار در صبح و شام و معني فرمایش امام علیه السلام بملئكه هنگام تخلیه که دور شوید از من ، من خود ضامن اعمالم هستم

۴۹ - سؤال از حشر جن و حیوانات و ثواب و عقاب آنها

۵۰ - سؤال از معني نفخ صور و فرق بین نفختین و بعض مسائل متعلقه بآن و معني ذبح موت بصورت کبش و آوردن جهنم بصورت شتر

۵۱ - سؤال از معني سلسله که طول آن هفتاد ذراع است و معني حجابهاي هفتادگانه یا هفتاد هزارگانه

۵۲ - سؤال از معني بودن صراط باریکتر از مو و تندتر از شمشیر

۵۳ - سؤال از حدیث : حسین منی و انا من حسین ، و وجه اختصاص آن حضرت بجهاد دون باقی ائمه علیهم السلام و معنی : کلنا محمد

۵۴ - سؤال از معنی امانتی که انسان حمل کرده

۵۵ - دلیل بر ترتیب افضلیت انبیای اولوا العزم چیست و چگونه شریعت فاضل ناسخ افضل میشود

۵۶ - چرا طوفان نوح شامل جمیع اهل زمین شد و عذابهای باقی انبیا چنین نبود

۵۷ - سؤال از کیفیت نزول وحی و عذاب و فرق بین معجز و سحر و کیفیت کفایت

۵۸ - استفسار از عبارت ملاصدرا که : العالم تدریجی الحدوث ، و قول او : ثمار الجنة انما نضجها و حلاوتها بسبب النار

۵۹ - سؤال از معنی رجوع کل بمبدء خود با اینکه ائمه علیهم السلام مبدء کلند

۶۰ - اگر اجسام بسیطه غیر قابل برای کون و فساد هستند معنی کشط السماء و عود آن چیست

۶۱ - چرا جزای حسنه را ده و سیئه را یکی میدهند و وجه تضاعف ثواب و عقاب بر نساء نبی (ص) و بنی هاشم چیست

۶۲ - سؤال از معنی عبارت دعا : بالاسم الذي استویت به علي عرشك و استقرارت به علي كرسيك

۶۳ - سؤال از معنی آیه شریفه : و ما انسانيه الا الشيطان ، که چگونه شیطان بر معصوم مستولی میشود

۶۴ - سؤال از معنی اخباری که در ظاهر آنها نسبت معصیت بمعصومین است و معنی استغفار ایشان

۶۵ - چرا فلک نهم در نهایت سرعت است و فلک هشتم در نهایت بطؤ

۶۶ - سؤال از تفصیل آنچه میفرمایند : لا یكون شیء في السماء و لا في الارض الا بسبعة اشیاء ، و تفصیل این مراتب در عالم عقل و آفاق و انفس و در حالات جنین

۶۷ - سؤال از حقیقت بداء و اینکه نسخ آیا از بداء است یا نه و سؤال از کیفیت مأمور شدن ابرهیم (ع) بذبح و واقع نشدن آن

۶۸ - سؤال از معنی حدیث : ان الصلوة امیر المؤمنین علیه السلام

۶۹ - طاعت اگر از جانب خداست چرا بنده باید مستحق ثواب شود

۷۰ - حروف قبل از معانی از مجردات شمرده میشوند یا نه

۷۱ - معنی قول ملاصدرا چیست که عالم حادث زمانی است

(۱۱۵) رساله قطیفیه

جواب شیخ احمد بن صالح قطیفی مشتمل بر ۱۶ سؤال :

- ۱ - موت طبیعی که نسبت بحیات کمال است کسی که دفعة بمیرد حال او چگونه است و آنان که انبیا آنها را زنده کرده‌اند چطور از کمال بنقص برگشتند
- ۲ - چرا سمیع و بصیر بر خداوند گفته میشود و سایر مشتقات از حواس ظاهره بر خداوند روا نیست
- ۳ - فرق بین استطاعت و عزم و اراده و نیت چیست و استطاعت مقارن با فعل است یا قبل از آن
- ۴ - سؤال از وجه جمع بین دو کلام که میفرماید : لایکون المرید الا و المراد معه ، و میفرماید : خالق از لا مخلوق ، چگونه خالق از مخلوق تخلف میکند و اراده از مراد تخلف نمیکند
- ۵ - قبل از گذشتن زمان عمل ، نسخ صحیح است یا نه و فرق بین نسخ و بدا چیست
- ۶ - چگونه خداوند امر میفرماید بابرهم که اسمعیل را ذبح کند و حال آنکه اراده ذبح او را ندارد
- ۷ - سؤال از معنی حدیث : لا بد لصاحب هذا الامر من غیبة و لا بد له في غیبة من عزلة و نعم المنزل طيبة و ما بثلاثین من وحشة
- ۸ - سؤال از معنی عبارتی از صاحب کشکول
- ۹ - سؤال از حقیقت عالم ذر و میثاق و رتبه این دو در ملک و در انسان
- ۱۰ - سؤال از معنی حسابان در آیه : تحسبهم ايقاظا و هم رقود ، و آیه : و تري الجبال تحسبها جامدة
- ۱۱ - سؤال از کیفیت انتهاء زمان
- ۱۲ - چرا ابلیس باید قبل از خلقت آدم علیه السلام خلق شده باشد
- ۱۳ - تقابل بین عقل و جهل تقابل ملکه و عدم است یا تقابل نفی و ایجاب
- ۱۴ - جهل بسیط وجود دارد یا نه و فرقی با جهل مرکب چیست
- ۱۵ - علمای منطق متفقند که لازم اخص از ملزوم نمیشود پس نسبت مقیدات که از لوازم مطلقاتند بمطلقات چیست
- ۱۶ - سؤال از تفصیل مراتب هفتگانه فعل

(۱۱۶) رساله قطیفیه

در جواب شیخ احمد قطیفی مشتمل بر ۱۵ سؤال :

۱ - از سر تولد حضرت عیسی علیه السلام بدون پدر

۲ - سؤال از معنی حدیثی در باب ولادت حجاج

۳ - اگر مجامع بسم الله نگوید چگونه شیطان شرکت میکند

۴ - سؤال از کیفیت حسن و قبح عقلی در احکام شرع

۵ - نسخ قبل از حضور وقت عمل میشود یا نه

۶ - چرا تا زمین پر از ظلم نشود امام (ع) نباید ظاهر بشود و چگونه آن بزرگوار با حضور امیرالمؤمنین علیه السلام حاکم خواهند بود و معنی : ان لكل مؤمن قتلة و مיתה

۷ - سؤال قبر چرا مخصوص بماحض الایمان و ماحض الکفر است

۸ - معنی این حدیث چیست : لاتقوم الساعة الا علي شرار الناس

۹ - سؤال از معنی اراضي سبعة و معنی جبال برد و ثور و صخره و حوت و فلسهای آن

۱۰ - سؤال از تطبیق مراتب جنین با مراتب عالم

۱۱ - معنی حدیث نبوی (ص) : نصرت بالرعب شهرا ، چیست

۱۲ - سؤال از سر دفن آدم (ع) و نقل عظام آن بزرگوار و علت خوردن زمین گوشت آن حضرت را و معنی اینکه هر کس هر جا که طینتش از آنجاست دفن میشود

۱۳ - مربی نطفه در رحم مزاج ام است یا مزاج خود نطفه

۱۴ - معنی خاکی که ملك در رحم بین دو نطفه میریزد چیست

۱۵ - در آیه : لاتعلمهم نحن نعلمهم ، معنی نفی علم از آن بزرگوار چیست

(۱۱۷) رساله - در جواب سؤالات سید جلیل اعلي الله مقامه

(۱۱۸) کَشْكُول

مشمول بر مطالب متفرقه که بترتیب حروف اول مطالب مدون شده است و همه آن خط مصنف نیست و در دو مجلد است

(۱۱۹) رساله - جواب سید محمد بن سید ابی الفتوح مشتمل بر ده سؤال :

۱ - سؤال از اراده خدای تعالی

۲ - سؤال از معني تكليف

۳ - سؤال از فائده تكليف

۴ - ترك عبادت چرا منشأ عذاب ميشود

۶ تا ۱۰ - باعث عذاب اخروي چيست و حال آنكه ضرري است خالي از نفع و سؤال از بعض مسائل متعلقه بعذاب

(۱۲۰) رساله - جواب شيخ محمد هندجاني

(۱۲۱) رساله - جواب شيخ محمد بن شيخ علي (ملحق) اسم سائل در بيشتر نسخ شيخ محمد بن شيخ عبدعلي است .

مشمتمل بر ده سؤال :

۱ - سؤال از معني حديث : العلم نقطة كثرها الجاهلون

۲ - در حديث است كه سال ۳۶۰ روز است و شش روز بجهت خلقت زمين و آسمان موضوع شده معني حديث چيست

۳ - معني اينكه مؤمن الم آتش را تا در آتش است احساس نميكند چيست

۴ - جمع بين اخبار داله بر احباط و اخبار مخالف آنها چگونه ميشود

۵ - در پاره از اخبار است كه پاك نميكند ذنوب را مگر نار و در پاره ايست كه شفاعت باعث سقوط عقاب ميشود جمع ميان آنها چگونه است و شفاعت چرا مخصوص بهمه نيست

۶ - اول وقتي كه معرفت خدا در آن واجب ميشود چه سن است

۷ - كسي كه قصد چهار فرسخ سفر را بكند و همان روز برنگردد قصر بايد بكند يا تمام

۸ - حد زماني كه غايب ميتواند زوجه خود را طلاق بدهد چقدر است

۹ - زوجه مفقود اگر اراده تزويج دارد چقدر بايد صبر كند

۱۰ - علت اينكه كفار ملئكه را اناث ميدانستند و براي خداوند دختراني اثبات ميكردند چه بوده

(۱۲۲) رساله - جواب شيخ محمد بن شيخ عبدعلي قطيفي مشتمل بر ۸ سؤال :

۱ - استفسار از تأويل سبعة ابحر و بيان اسامي آنها

۲ - وجه جمع بين آنچه روايت شده : ان لهم ملكا يسددهم عليهم السلام ، و بين اينكه : انهم يزدون في

۳ - استفسار از مسئله ابرام و قضاء در لیالی قدر

۴ - سؤال از اینکه آیا برای ائمه علیهم السلام ثابت میشود آنچه برای پیغمبر صلی الله علیه و آله ثابت میشود

۵ - سؤال از توثیق علماء بعض رجال را و تصحیح بعض اخبار را

۶ - وجه اینکه معصومین علیهم السلام چهارده نفرند چیست

۷ - جهل بسیط مقابل عقل است یا جهل مرکب

۸ - سؤال از معنی بعض اشعار

(۱۲۳) رساله - در جواب سؤال محمد خان مشتمل بر سه سؤال :

۱ - اطفال شیعه که میمیرند آیا بسن طفولیت داخل جنت میشوند یا بزرگ میشوند

۲ - کدامیک از زیارات حضرت سیدالشهداء علیه السلام افضل است

۳ - نماز جمعه و عیدین منفردا جایز است یا باید بجماعت بشود

۱(ر) ۱۲۳ (ملحق) رساله مختصره در جواب محمد خان ایروانی از دو مسأله :

۱ - اطفال شیعه که میمیرند حال آنها در عالم برزخ و قیامت چگونه است

۲ - اینکه از بعض علما نقل شده که اطفال شیعه که گناه نکرده‌اند خداوند حساب آنان را سه روز بعد از مردن میفرماید و به قیامت نمی‌اندازد صحیح است یا نه

۲(ر) ۱۲۳ (ملحق) دعائی برای عموم دردها و قاعده استنباط در فقه

در جواب حاج ملا محمد کهنوئی

(۱۲۴) رساله - در جواب میرزا محمدعلی مدرس ابن سید محمد در یزد

مشتمل بر ۶ سؤال :

۱ - سؤال از معنی حدیث : کتب الله عز و جل کتابا قبل ان یخلق الخلق بالفی عام ، تا آخر حدیث سؤال اول در جوامع الکلم تحت عنوان جواب میرزا محمدعلی بن سید محمد جداگانه چاپ شده و تمام رساله هم در جای دیگر بدون اسم سائل چاپ شده و سؤال ۲ و ۳ و ۴ باز در جای دیگر بدون اسم چاپ شده ، در نسخه اصل فقط سؤال اول هست جواب آن هم نیمه‌تمام تا کلمه : ذلك مع الايمان به ، هست سؤالات ۲ و ۳ و ۴ هم در جای دیگر در همان مجلد هست تا کلمه : فقد اخطأ الصواب .

۲ - سؤال از فرق بین مبدء و مشتق در اصل وضع

۳ - آنکه وجود را عین موجود دانسته دلیلش چیست

۴ - سؤال از حقیقت اینکه گفته‌اند وجود مشترك است بین خلق و خدا

۵ - مراد از کاف مستدیرة علي نفسها و مراد از عمق اکبر چیست

۶ - بیان سلسله طولیه و عرضیه را بفمائید بطوری که در حاشیه جوامع الکلم نوشته جواب سؤال ۵ و ۶ را سید مرحوم در حضور شیخ اعلی الله مقامهما مرقوم فرموده‌اند .

(ملحق) دو سؤال اخیر بشماره ۱(ر) ۱۷۰ در کتب سید مرحوم (اع) ثبت شد .

(۱۲۵) رساله - جواب ملا محمد مهدی پسر ملا شفیع استرآبادی

مشمول بر ۷ سؤال :

۱ - مراد از اینکه میگویند امر بمعروف و نهی از منکر لطف است و لطف واجب است چیست

(ملحق) سؤال - اگر قرآن بنا بر اخبار معصومین (ع) تحریف شده وجه حجیت و استدلال بآن چیست

۲ - جمع بین حدیث : نية المؤمن خير من عمله و نية الكافر شر من عمله ، و حدیث : افضل الاعمال احمرها ، چگونه است

۳ - استفسار از معنی آیه ربوا

۴ - مشهور است که حضرت ایوب (ع) صابر بود پس چگونه جزع میفرمود

۵ - دلیل بر حدوث عالم چیست

(ملحق) سؤال - دلیل اهل وحدت وجود یا موجود چیست با آنکه حس آنرا تکذیب میکند و اعتقاد بآن کفر است

۶ - معنی آیه : لا اکراه فی الدین چیست ، و حال آنکه پیغمبر صلی الله علیه و آله با کفار جهاد فرمود

(ملحق) سؤال - چرا جزای حسنه ده برابر آن و جزای سیئه مثل آن است

۷ - در آیه : اذا مرضت فهو یشفین و الذی یمیتنی ثم یحیین ، چرا مرض نسبت بعبد و اماته نسبت برب داده شده

(۱۲۶) رساله - جواب آقا محمد مهدی ابرقوئی مشمول بر شش سؤال :

۱ - ظن در عقاید کافی است یا نه

۲ - فرق بين غنا و اصوات مباحه چيست

۳ - سبب اختلاف احاديث چيست

۴ - سؤال از آیات محكمه قرآنيه داله بر امامت ائمه عليهم السلام

(ملحق) سؤال - در علت ابتلاي اطفال بامراض و دردها

(ملحق) سؤال - طريق استخاره و دعا براي تنگي و مكروهات و حكم كسي كه شبهه براي او پيدا شود

(۱۲۷) رساله - ملا محمدمهدي پسر ملا شفيع استرآبادي

مشمتمل بر ده سؤال :

۱ - چرا در گل راه اصل را طهارت گرفته‌اند و در غسله حمام اصل را نجاست

۲ - سؤال از معني تعريف اصوليين براي احكام شرعي

۳ - سؤال از معني اينكه لا اله الا الله منطبق است بر جميع مراتب و كيفيت تركيب نحوي كلمه شهادت

۴ - در آيه : و الليل اذا يسر ، چرا ياء بدون جازم حذف شده

۵ - سؤال از معني آيه : و اذا الوحوش حشرت

۶ - سؤال از معني حديث : بنا عرف الله ، الخ

۷ - سؤال از معني حديث : العبودية جوهره كنهها الربوبية ، الخ

۸ - جنت و نار جن و انس يك جاست يا جداست

۹ - جمع بين اخبار داله بر تحريف قرآن و آيه : انا نحن نزلنا الذكر و انا له لحافظون ، چگونه است

۱۰ - سؤال از وجه جمع بين آيه : كل شئ هالك الا وجهه ، و حديث : خلقتم للبقاء لا للفناء

۱(ر)۱۲۷ (ملحق) رساله - در جواب ملا مهدي استرآبادي

از مسائل بسيار در علوم مختلفه و احاديث مشكله

- نسخه‌اي در دست نيست (فهرست سيد)

(۱۲۸) رساله - وسائل الهمم العليا في جواب مسائل الرؤيا

در جواب شيخ حسين بن شيخ محمد آل‌عصفور مشتمل بر دو مسئله كه سائل خواب ديده بوده كه

والدش سؤال کرده :

۱ - سؤال از وجه اصابت احكام قرعه

۲ - ظنون بواسطه ظنون مرتفع میشوند يا باقي میمانند و آیا ظنون از ظنون پیدا میشوند و اگر پیدا میشوند باقي میمانند يا منقلب بشك میشوند

(۱۲۹) رساله - در جواب سائلي مشتمل بر ۱۶ سؤال :

۱ - علامت فقيه كامل چیست

۲ - تقلید مجتهد مفضول با وجود فاضل جایز است يا نه

۳ - تجزي در تقلید جایز است يا نه

۴ - اگر شخصي در بیشتر از اوقات عمر خودش تقلید فقيه مجتهد را نکرده باشد تکلیف او چیست

۵ - مرافعه نزد کسی که برتبه اجتهاد نرسیده جایز است يا نه و چنین کسی میتواند قسم دهد و حکم کند و اقامه حدود نماید

۶ - اختیار مرافعه و حکم دست مدعي است يا مدعي عليه

۷ - آب قليل بعد از نجاست اگر بحد کر رسید پاك و پاكکننده هست يا نه

۸ - عبادت شخصي که در اداء دین با تمکن تکاهل میکند چگونه است

۹ - در تطهیر از بول ، ریختن آب دو مرتبه واجب است يا يك مرتبه

۱۰ - جامه نجس اگر در کر انداخته شود و عین نجاست زایل شود بدون فشردن پاك است يا نه

۱۱ و ۱۲ - غسل ترتیبي در آب و غسل با لنگ ابریشم صحیح است يا نه

۱۳ - آیا صحیح است وضو هر گاه شخص بریزد آب را فوق مرفق يا تحت مرفق خواه عالم باشد يا جاهل بحکم يا بوضوء

۱۴ - اگر زید از عمرو طلبی داشته باشد و بکر بدون بودن عمر آن طلب را قبول کند عمرو بریء الذمه میشود يا نه

۱۵ - سؤال از معنی حدیث : ان شیعتنا یموتون بعله البطن و اعداؤنا یموتون بعله الصرع

۱۶ - سؤال از معنی حدیث : جاء عند سلیمان ثلثة ریاح فاختر اثنین منها و ترك الثالثة للقائم علیه السلام

(۱۳۰) رساله - در جواب بعضی اخوان مشتمل بر سه سؤال :

۱ - چرا بعضی رؤیاهای صادقانه است و بعضی نیست

۲ - چرا بعض رؤیای صالحین کذب میشود و بعض رؤیای طالحین صدق

۳ - انسان در طلب عقاید حقه گاه دچار شبهات میشود کیفیت خلاصی از آنها چیست

(۱۳۱) رساله - جواب یکی از علما مشتمل بر ۴ سؤال :

۱ - استفسار از معنی آنچه وارد شده که مؤمن افضل از ملئکه است و سلمان افضل از جبرئیل علیه السلام

۲ - استفسار از اینکه چرا برای خداوند صفات کمال اثبات میشود و حال آنکه : کمال التوحید نفی الصفات عنه

۳ - جن بتکالیف اناسی مکلفند یا نه و آیا آنها میمیرند یا کشته میشوند

۴ - سؤال از حدیثی در تفسیر آیه : سنقرؤک فلاتنسی

۱(ر)۱۳۱ (ملحق) رساله مختصره در جواب سائلی از کیفیت زیارت عاشورا و زیارت ششم و اینکه چگونه سلمان داخل خانه حضرت فاطمه (ع) میشد و با ایشان تکلم میکرد و دیگر اینکه آیا طلب رتبه معصوم برای غیر معصوم جایز است یا خیر

۲(ر)۱۳۱ (ملحق) رساله مختصره در جواب سائلی از دو سؤال

(۱۳۲) رساله - در بسط و تکسیر

۱(ر)۱۳۲ (ملحق) رساله در جواب سائلی در معنای عباراتی درباره اشارات حضرت پیغمبر (ص) که جزئی از حدیث مفصلي درباره حالات و صفات ایشان است و آنرا حضرت امام حسن (ع) از دائی خود هند بن ابی هاله روایت فرموده‌اند

۲(ر)۱۳۲ (ملحق) رساله در جواب سائلی از سیزده مسأله

۳(ر)۱۳۲ (ملحق) رساله مختصره در جواب سائلی

۴(ر)۱۳۲ (ملحق) رساله مختصره در جواب سائلی از چهار مسأله

۱ - وجود و ایجاد آیا ابدی است یا خیر

۲ - چگونه اراده خداوند به فعل عبد تعلق میگیرد و جبری هم پیش نمی‌آید

۳ - سؤال از معنی ان الله خلق آدم علی صورته

۴ - سؤال از معنی سه حدیث در فضل اولیاء الله

بسیاری از رسائل فوق در [کتابخانه و بسایت](#) موجود است.